VÁROSBÓL OTTHON

BUDAPEST FŐVÁROS TELEPÜLÉSTERVE

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ

II. KÖTET KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

2026. október hó

MEGBÍZÓ: BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZAT

SZAKMAI IRÁNYÍTÓ: BUDAPEST FŐVÁROS FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL

Erő Zoltán
Budapest főépítésze
Várostervezési Főosztály

Garay Márton osztályvezető
Pártos Judit csoportvezető
Kovács Barbara csoportvezető

SZERZŐK

TELEPÜLÉSRENDEZÉS:			
Albrecht Ute		területrendező tervező – vezető településtervező, okl. építészmérnök	TR 01-0517 TT/1, É 01-0517
András István		területrendező tervező – vezető építésztervező, okl. építészmérnök	TR 01-0525 TT, É/1 01-0525
Balla Mariann		okl. építészmérnök, urbanista	TT, É 01-4620
Ökrös László		okl. településmérnök	TT 01-6090
Szilágyi Eszter		okl. településmérnök	TT 01-6847
Teremy Viktória Nóra PhD		okl. településmérnök	TT 01-6760
GAZDASÁG, TÁRSADALOMTUDOMÁNY:			
Bedőcs Bernadett		okl. geográfus	
INFRASTRUKTÚRA:			
Pető Zoltán		okl. építőmérnök, közlekedéstervező	Tkö-1 01-2321
Becsák Péter		okl. építőmérnök, közlekedéstervező	Tkö 01-10856
Szabó Krisztián		okl. építőmérnök, vízellátás-csatornázás szakmérnök	TV 01-16166
Orosz István		okl. villamosmérnök, mérnök-közgazdász	TE 01-67717 TH 01-67717
TÉRINFORMATIKA:			
Pizág Csaba		építőmérnök, térinformatikai szakmérnök	
Albert Csilla		térképész, térinformatikai szakmérnök	

SZERZŐK

TERMÉSZETI KÖRNYEZET:

Tatai Zsombor	okl. tájépítészmérnök, tájvédelmi szakértő	TK 13-1430 SZ-015/2021
Bódi-Nagy Anasztázia	okl. tájépítészmérnök	TK 13-1818
Niedetzky Andrea	okl. tájépítészmérnök	TK 01-5152
Zétényi Dávid	okl. tájépítészmérnök, ipari környezeti szakmérnök	TK 01-5307

SZERZŐK

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS:

Szőke Balázs	okl. tájépítészmérnök, tájvédelmi szakértő	SZ-010/2021

ÖRÖKSÉGVÉDELEM:

Dr Tankó Károly	régész, örökségvédelmi szakértő	Szakértői Eng. sz: OKM 289-5/2008

TÁRSADALOMTUDOMÁNY:

Dr Csizmady Adrienne	szociológus
Erdélyi Tea	szociológus

KÖZREMŰKÖDŐK

TELEPÜLÉSRENDEZÉS:

Hugauf Marcell	okl. településmérnök	Tóth-Czeper Gabriella	okl. geográfus
Janurik Csilla	okl. településmérnök	Tóth-Varga Dóra	okl. településmérnök TT 01-6863
Sunkel Diána	okl. településmérnök		

TERMÉSZETI KÖRNYEZET:

Balogh Ábris	okl. tájépítészmérnök	Mészáros Szilvia	okl. tájépítészmérnök, táj-és élővilágvédelmi szakértő SZ-006/2018
Ludvigh Bertalan	okl. tájépítészmérnök		

Budapest, 2026. október hó

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

BATrT: Trtv. harmadik része (Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve)

BFRSZ: Budapest főváros rendezési szabályzata a Fővárosi településterv részeként

BGYH Zrt.: Budapest Gyógyfürdői és Hévizei Zrt.

BKM: Budapesti Közművek Nonprofit Zrt.

BMSZKI: Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei

BMT: 856/2023 (X.25.) Főv. Kgy. határozattal jóváhagyott Budapesti mobilitási terv

Budapest 2030: Budapest hosszú távú városfejlesztési koncepciója

BVKSZ: Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzat

CEB: Európa Tanács Fejlesztési Bank (The Council of Europe Development Bank)

DÉSZ: Duna-parti építési szabályzat

EBP: Egészséges Budapest Program

EIB: Európai Beruházási Bank

EIT: Európai Innovációs és Technológiai Intézet

EIT KIC: Tudás- és Innovációs közösségei (Knowledge and Innovation Community), melyet az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2010-ben alapított.

ÉKM: Építési és Közlekedési Minisztérium

ERFA: Európai Regionális Fejlesztési Alap, az az európai kohéziós politika egyik fő pénzügyi eszköze

ESG: olyan fenntarthatósági kérdésekre vonatkozó szempontrendszer, amely egy adott vállalkozásnál a környezetre, a társadalomra és az irányításra vonatkozó hatásokat és faktorokat értékeli fenntarthatósági szempontból, a vállalatoktól elvárt jelentéstételt a 2023. évi CVIII. törvény szabályozza

ESZA+: Európai Szociális Alap Plusz, a humántőke-befektetések és a szociális jogok európai pillére végrehajtásának fő eszköze az Európai Unióban

ETS rendszer: Az Európai Unió kibocsátáskereskedelmi rendszere

Étv.: 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

FCSM: Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.

FKT: Fővárosi Közfejlesztések Tanácsa

FRSZ: Budapest főváros rendezési szabályzata

FSZKT: Fővárosi Szabályozási Keretterv

FTFT: Fővárosi településfejlesztési terv

FTT: Fővárosi településterv

HÉSZ: helyi építési szabályzat

HFT: Magyar Villamosenergia-rendszer Hálózatfejlesztési Terve

HIPA: helyi iparűzési adó

HMKE: háztartási méretű kiserőmű

HMV: használati melegvíz

HuHa: hulladékhasznosító mű

IKOP Plusz: Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz
ITP: Integrált Területi Program
ITS: Integrált településfejlesztési stratégia
KEHOP Plusz: Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz
Kerékpárforgalmi főhálózati terv: 558/2023 (VI. 28.) Főv. Kgy. határozattal jóváhagyott Közlekedésbiztonsági stratégia melléklete.
KÉSZ: kerületi építési szabályzat
KöTv.: A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény
Közúthálózati terv: 558/2023 (VI. 28.) Főv. Kgy. határozattal jóváhagyott Közlekedésbiztonsági stratégia melléklete.
KSZT: kerületi szabályozási terv
KVSZ: kerületi városrendezési és építési szabályzat
Kvt: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
MAVIR: Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító
MEKH: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
Méptv.: 2023. évi C. törvény a magyar építészetről
MMF: Az Európai Unió többéves pénzügyi kerete, hétéves időszakokat ölel fel
NMHH: Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
OFTK: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
OTÉK: 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
Otthon Budapesten: 884/2021. (IV. 28.) Főv. Kgy. határozattal elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégia
OTrT: Trtv. második része (Országos Területrendezési Terv)
PV: fotovoltaikus
RRF: Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz
SECAP: Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv
SUMP: Fenntartható Városi Mobilitási Terv (Sustainable Urban Mobility Plan)
TÉKA: 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról
TOP Plusz: Területfejlesztési Operatív Program Plusz
Trk.: A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet
Trtv.: 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
TSZT: Budapest főváros településszerkezeti terve
TTSZ: Településtervezési szabályzat
VER: Villamosenergia-rendszer
VÉSZ: Városligeti Építési Szabályzat

Fővárosi településterv

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ

Környezeti értékelés

Fővárosi Településfejlesztési Terv – eseti módosítás

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Szerző

Szőke Balázs E.V.

okl. tájépítészmérnök

okl. környezetvédelmi szakmérnök

Tájvédelmi szakértő (SZTjV): SZ-010/2021.

Településtervező - zöldfelületi és tájrendezési szakterület: TK 13-1867

Zöldfelületi tanúsító: TZ 13-1867

2026.09.23.

Tartalomjegyzék

1 Bevezetés, előzmények 3
2 A környezeti vizsgálat célja, folyamata 4
2.1 A környezeti vizsgálat célja 4
2.2 A környezeti vizsgálat folyamata 4
2.3 Tartalom 6
2.4 Tartalomra vonatkozó hatósági vélemények 7
2.5 Módszertan 8
2.6 A terv fő céljai, tartalma 8
2.7 Összefüggés, kapcsolat más tervekkel, programokkal 10
2.8 Alternatívák vizsgálata, a kiválasztás okai 11
2.9 Szükséges információk összeállítása során tapasztalt nehézégek 11
3 Környezeti szempontból meghatározó változással érintett területek 12
3.1 Jelentősebb változások azonosítása 12
3.2 Változással érintett területek főbb környezeti állapotjellemzői és várható változásuk a terv nélkül 13
4 A terv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása 14
4.1 A terv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal 14
4.2 A terv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása 23
4.3 A településrendezési és szakági javaslatok főbb környezetvédelmi összefüggései 26
5 Tervi elemek részletes értékelése, várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások feltárása és értékelése 28
5.1 Tervezett Ferihegyi vasút nyomvonalának megváltozása 28
5.2 XXIII. kerületi tervezett Hulladékkezelő, hulladéklerakó területe (K-Hull) megszüntetése 32
5.3 Rákosrendezői fejlesztési terület szabályozásának rendezése 34
5.4 Kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése 35
5.5 Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása 38
6 A terv részletes értékeléséből levont következtetések 44
6.1 Azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek 44
6.2 Azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel 45
7 A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló tervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása 46
8 Monitoring javaslatok 48
9 Közérthető összefoglaló 49

1 Bevezetés, előzmények

A Fővárosi településterv a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet alapján a Fővárosi Közgyűlés által 2026. elején elfogadott fejlesztési és rendezési típusú dokumentum, amely Budapest teljes közigazgatási területére terjed ki. A Fővárosi településfejlesztési terv (FTFT) a Budapest2030 hosszú távú településfejlesztési koncepciót és az Otthon Budapesten integrált településfejlesztési stratégiát váltotta fel, míg a Fővárosi rendezési szabályzat (BFRSZ) a korábban hatályos FRSZ-t felváltva, a Fővárosi településfejlesztési tervben foglaltakkal összhangban az új jogszabályi környezetnek megfelelő tartalommal készült. Az FTFT határozza meg a főváros jövőképét, javaslatot tesz a főváros egészét vagy több kerületet érintő környezeti, társadalmi, gazdasági és infrastruktúra-fejlesztésre, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására, a fővárosnak az országban betöltött különleges szerepköréhez kapcsolódó fejlesztési célokra, a településfejlesztési szándékokra és a fejlődés kimeneteli adataira.

A BFRSZ a településrendezés és az építés kerületi és fővárosi szintű összehangolt rendjének biztosítása érdekében kiadott fővárosi önkormányzati rendelet, amely telekalakítási és építésjogi szabályozási elemeket nem tartalmaz.

A Fővárosi Közgyűlés a 449/2026. (VI. 26.) Főv. Kgy. határozatában döntött a Fővárosi Településterv eseti módosítási eljárásának megindításáról. A módosítás általános eljárás keretében készül, és célja egyrészt a fővárosi közlekedési és területfejlesztési elképzelésekhez kapcsolódó területhasználatok, másrészt a hatályos településtervezési és szabályozási tartalmak pontosítása, egyértelműsítése.

A hibajavításokon kívül a módosítás szükségességét elsősorban a kötöttpályás közlekedés fejlesztéséhez kapcsolódó szabályozási feladatok, valamint a tervezés alatt álló repülőtéri vasút nyomvonalának pontosítása indokolja. A módosítás emellett érinti Budapest XXIII. kerületének K-Hull jelű területén az általános használat módosítását. Szükségessé vált továbbá a BFRSZ előírásainak egyértelműsítése, valamint egyes hibák javítása is. A Rákosrendező fejlesztési területén a módosítás során a hatályos Kerületi Építési Szabályzatnak megfelelő általános használatok feltüntetésére is sor kerül.

2 A környezeti vizsgálat célja, folyamata

2.1 A környezeti vizsgálat célja

Az Európai Parlament és a Tanács bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2001/42/EK (2001. június 27.) irányelve rendelkezik a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló tervek, illetve programok környezeti értékeléséről. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) (43.§ (4)) alapján *„a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló, külön jogszabályban meghatározott olyan tervekre, illetve programokra, (...) valamint ezek módosításaira, amelyek kidolgozását jogszabály, illetve országgyűlési, kormány- vagy helyi önkormányzati határozat írja elő, és amelyeket a (...) helyi önkormányzati testület dolgoz ki vagy fogad el, (...) külön jogszabály alapján környezeti értékelést magában foglaló környezeti vizsgálatot kell lefolytatni. Környezeti értékelés nélkül terv, illetve program nem terjeszthető elő."* A Kvt. 43.§ (7) bekezdés alapján a **környezeti értékelés célja a terv, illetve program, valamint ezek céljait és földrajzi kiterjedését figyelembe vevő ésszerű változatai megvalósításának várható jelentős környezeti hatásainak azonosítása, leírása és értékelése**.

A Kvt. 43.§ (5) bekezdés alapján külön jogszabály határozza meg azokat a terveket, illetve programokat, amelyeknél a környezeti vizsgálat készítése kötelező, vagy szükségessége a várható környezeti hatás jelentőségének meghatározása alapján dönthető el. Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. Korm. rendelet (továbbiakban: SKVr.) rendelkezik az egyes tervek, illetve programokhoz kapcsolódó környezeti vizsgálat szükségességéről.

A környezeti vizsgálat szükségessége kapcsán Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal Klíma- és Környezetügyi Főosztálya a FPH143 /183 - 2 /2026 ikt. számú levele alapján a környezeti vizsgálatot és azon belül a **környezeti értékelés elkészítését szükségesnek tartja** a szabályozás várható környezeti hatásának a jelentősége miatt.

Az SKVr. 6. § alapján a **környezeti vizsgálat** „a terv, illetve program kidolgozási, egyeztetési és elfogadási folyamatának része", így ideális esetben a vizsgálat tárgyát képező programmal vagy **tervvel párhuzamosan folyik**, ezáltal **lehetőséget nyújt a környezetvédelmi szempontok fokozott érvényesítésére, valamint a különböző érdekek közötti kompromisszumok megtalálására**.

2.2 A környezeti vizsgálat folyamata

A **környezeti vizsgálat folyamata** a következő főbb lépéseket foglalja magában (Kvt. 43. § (6) bekezdés):

- környezeti értékelés elkészítése;
- környezet védelméért felelős közigazgatási szervektől véleménykérés és a stratégiai környezeti vizsgálati eljárás dokumentációjába történő beépítése;
- érintett nyilvánosságtól észrevétel kérése és azok beépítése;
- országhatáron átterjedő jelentős pozitív vagy negatív környezeti, egészségi hatás ki nem zárhatósága esetén az érintett országgal történő konzultáció;
- az elfogadást követően a nyilvánosság tájékoztatása.

A **környezeti vizsgálat lefolytatásának általános eljárásrendjét** részletesen az SKVr. 6-11. § tartalmazza, melynek főbb releváns eljárási lépései az alábbiak:

1. A terv vagy program kidolgozója a várható környezeti hatások jelentőségét a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 2. számú melléklete alapján ítéli meg.
2. A környezeti vizsgálat első szakaszában a környezeti értékelés tematikáját a kidolgozó véleményezteti a környezetvédelmi szervekkel, minimum 30 napos határidővel, és tájékoztatja a nyilvánosságot.
3. A jóváhagyott – a vélemények alapján kiegészített – tematika szerint a kidolgozó elkészíti a környezeti értékelést.
4. A **környezeti vizsgálat második szakaszában az elkészült dokumentációt (környezeti értékelést) véleményezésre megküldi a környezetvédelmi szerveknek és az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak, legalább 30 napos határidővel**. (Jelen dokumentum ezt a célt szolgálja.)
5. Ha a környezetvédelmi szervek kifogásolják a környezeti értékelést, a kidolgozó egyeztet velük, és a fennmaradt véleménykülönbséget csatolja a környezeti értékeléshez.
6. A nyilvánosság észrevételeinek bekérése érdekében a kidolgozó honlapján való megjelentetéssel információt ad a terv céljáról, a környezeti értékelést tartalmazó egyeztetési dokumentáció megtekintésének és véleményezésének módjáról, valamint legalább 30 napot biztosít az észrevételek megtételére.
7. A környezetvédelmi szervek és a nyilvánosság véleményei alapján a kidolgozó véglegesíti a környezeti értékelést, és összefoglalót készít az észrevételek figyelembevételéről.
8. A tervek, programok elfogadása után a kidolgozó nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a dokumentumokat, összefoglalót készít az elfogadás indokairól – kitérve a környezeti szempontok, a környezeti értékelés, a megkapott vélemények és észrevételek figyelembevételéről, és a monitorozási intézkedésekről – majd megküldi az érintett szerveknek és feleknek.

A **fenti általános eljárástól eltérően a településtervre készülő környezeti értékelés** (a továbbiakban: KÉ) **véleményezésére vonatkozóan** a 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 62. § (2) bekezdése szerint a tervet és a környezeti értékelést:

- az **E-TÉR felületen kell véleményeztetni** az EK rendelet 3. számú melléklete szerinti környezet védelméért felelős szervekkel is, és
- az **önkormányzat teszi nyilvánossá**, hogy:
    - mi a terv célja,
    - a környezeti értékelést is tartalmazó egyeztetési dokumentációja hol és mikor tekinthető meg,
    - milyen módon és időpontig lehet észrevételeket tenni,
    - melyek a terv szempontjából releváns és rendelkezésre álló környezeti információk, valamint azok hol ismerhetők meg.

A vélemények és az észrevételek megadására a véleménykérés kézhezvétele vagy nyilvánosságra hozatala időpontjától számítva legalább 30 napos határidőt kell biztosítani. A kidolgozó az általa megadott határidőre beérkezett véleményeket és észrevételeket veszi figyelembe.

2.3 Tartalom

Az SKVr. 8.§ (7) alapján „A település egészére vagy egy részére készülő településrendezési tervnél, településszerkezeti tervnél, helyi építési szabályzatnál és szabályozási tervnél a környezeti értékelés tartalmát és egyeztetésének sajátos szabályait a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló kormányrendelet határozza meg." Ezzel összefüggésben jelen környezeti értékelés tematikája a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. mellékletének 2. pontja alapján készült:

2.1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.

2.2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése.

2.3 A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése.

2.4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot

b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása,

bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, az épített környezetre, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra és a települési zöldinfrastruktúrára, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőnként és környezeti rendszerenként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be.

c) * Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárásra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, az épített környezetre, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra és a települési zöldinfrastruktúrára, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások – a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel.

2.5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek,

b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel.

2.6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.

2.7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra.

2.8. A 2.1–2.7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló.

2.4 Tartalomra vonatkozó hatósági vélemények

A 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdése értelmében a fenti tartalomtól eltérni az SKVr. 3. melléklete szerinti környezet védelméért felelős szervek állásfoglalása alapján lehet. Az alábbiakban bemutatjuk a tartalommal kapcsolatban érkezett érdemi hatósági véleményeket, amelyeket a környezeti értékelés figyelembe vesz.

► Főváros Főpolgármesteri Hivatal Klíma- és Környezetügyi Főosztálya a FPH143 /183 - 2 /2026 ikt. számú levele alapján a környezeti vizsgálatot és azon belül a **környezeti értékelés elkészítését szükségesnek tartja** a szabályozás várható környezeti hatásának a jelentősége miatt. Álláspontjuk szerint a tervezett módosítások felvetik a megalapozó vizsgálat, az alátámasztó javaslat, valamint a fejlesztési terv munkarészekben a **környezetiállapot-jellemzőkkel, valamint a csapadékvízgazdálkodással összefüggő tartalmi elemek szükségességét**.

► Budapest Főváros Kormányhivatala, Állami Főépítészi Iroda BP/1702/00439-3/2026 ikt. számú levele alapján mivel a tervezési terület a Főváros teljes közigazgatási területét magában foglalja, és a módosítások tartalma csak összefoglalóan szerepel a megküldött feljegyzésben, nem állapítható meg, ahogy a módosítások érintik-e az épített környezet védett elemeit. Ennek értelmében **javasolják a környezeti vizsgálat elkészítését**. Amennyiben a környezet védelméért felelős szervek a környezeti vizsgálat elkészítését nem tartják szükségesnek, kérik, hogy az egyeztetési dokumentáció alátámasztó munkarésze **térjen ki az épített környezet védett elemeire esetleg gyakorolt hatásokra.**

► Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály 1. BP/FNEF/04867-3/2026. ikt. számú levele alapján **nem tartják szükségesnek a környezeti értékelés elkészítését**. Ugyanakkor felhívják a figyelmet, hogy a módosítás során a **felszín alatti vizek, a földtani közeg védelmére** fokozott figyelmet kell fordítani.

Emellett a BP/FNEF/04867-4/2026. ikt. számú levelük alapján a dokumentáció áttanulmányozása után BFKH felhívja a figyelmet arra, hogy a **vízbázis védelme szempontjából** Budapest település településterv készítése során szükséges a kutak kijelölt belső védőterületeire és védőidomaira – a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 13. § (1) és a 14. § (1) bekezdéseiben, illetve az 5. számú mellékletben – előírt korlátozások figyelembe vétele.

► Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya a BP/2602/00564-2/2026 ügyiratszámú levelében jelezte, hogy **régészeti és műemlékvédelmi szempontból** a vélemény kialakításához

nem áll rendelkezésre elegendő információ. A Kormányhivatal a hiányzó információk pótlását kérte, és jelezte, hogy amennyiben azok a véleményezési eljárás keretében nem állnak rendelkezésre, **szükségesnek tartja környezeti értékelés készítését.**

► Pest Vármegyei Kormányhivatal, Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály, Tűzvédelmi, Iparbiztonsági, Vízügyi és Vízvédelmi Osztály a PE/TIV/08196-2/2026 ügyiratszámú levele alapján, tekintettel arra, hogy a módosítással érintett terület érintheti a Duna folyam és egyéb vízfolyások parti sávját, a tervezési területre vonatkozóan az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet] 4 § (2) bekezdésében foglaltak értelmében **vízügyi és vízvédelmi szempontból a környezeti vizsgálat lefolytatását, a környezeti értékelés készítését indokoltnak tartják.**

2.5 Módszertan

A környezeti értékelés a településterv kidolgozásához kapcsolódik, a tervezési folyamat hozzávetőlegesen párhuzamosan folyt iterációs jelleggel. Ennek következtében a környezeti értékelés folyamán kapott eredmények befolyásolták az új településterv egyes elemeit. A tervbe folyamatosan beépülő környezeti szempontok jelenthetik a garanciát a döntéshozók számára, hogy a terv törekszik minimalizálni, elkerülni a nem kívánt környezeti konfliktusokat és a fenntarthatóság, a biodiverzitás és a klímavédelem alapvető céljait segíti elő.

A környezeti értékelés során az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- a módosítással érintett területek jelenlegi környezeti állapota, jellemző területhasználat;
- a módosítással érintett területek hatályos területfelhasználása is figyelembevételre került, még ha ez a területfelhasználás a valóságban nem is valósult meg. Ilyenkor kifejezetten a változtatás következtében megnövekvő vagy csökkenő környezeti hatásokat vizsgáltuk;
- a módosítás hatása a környezeti elemekre: talaj, felszíni és felszín alatti víz, levegő, élővilág, épített környezet;
- a módosítás hatása a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére: tájvédelem, klímavédelem, biodiverzitás védelme, ökológiai rendszerek védelme;
- a módosítás hatása a természetvédelmi területekre;
- a módosítás hatása az emberek egészségi állapotára: zaj- és rezgésvédelem, levegőtisztaság-védelem, zöldinfrastruktúra védelme, fenntartható hulladékgazdálkodás.

2.6 A terv fő céljai, tartalma

A Fővárosi Közgyűlés a 449/2026. (VI. 26.) Főv. Kgy. határozatában döntött a Fővárosi Településterv eseti módosítási eljárásának megindításáról. A módosítás általános eljárás keretében készül, és célja egyrészt a fővárosi közlekedési és területfejlesztési elképzelésekhez kapcsolódó területhasználatok, másrészt a hatályos településtervezési és szabályozási tartalmak pontosítása, egyértelműsítése.

Az alábbi tervi elemek módosítása vált szükségessé:

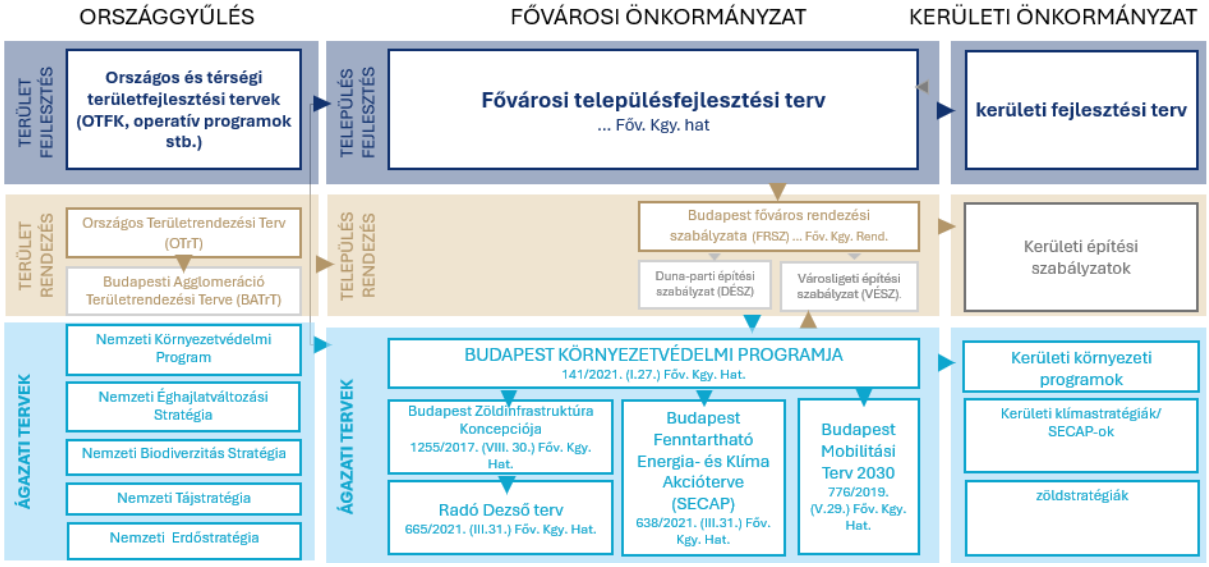
- Fővárosi településfejlesztési terv – Cselekvési program - A fejlesztési akcióterületek módosítása
    - Kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése
    - Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása
        - Buda/Pest – Belváros akcióterület
        - Meglévő, komplex típusú akcióterületek határa módosításra javasolt
    - Rákosrendező akcióterületének tervezett módosítása
- Fővárosi településfejlesztési terv – Fejlesztési tervlap
    - Akcióterületek módosítása (fenti módosítások következtében)
    - Területfelhasználás változások
        - XVIII. kerület Ferihegyi vasút
        - Ferihegyi vasúti fejlesztés csere erdő területe
        - XXIII. kerület tervezett Hulladékkezelő, hulladéklerakó területe (K-Hull) megszüntetése
        - Hibajavítások
    - Közlekedési infrastruktúra változása
        - XVIII. kerület Ferihegyi vasút
        - Hibajavítások
    - Zöldfelület-, táj- és természetvédelem tervlap változása
        - Hibajavítás
    - Védelmi, korlátozási területek tervlap változása
        - Vasúti védőtávolságok jelölése (Ferihegyi vasút megváltozott nyomvonalának megfelelően módosul)
        - Hibajavítások
- BFRSZ
    - Normaszöveg hibajavítása
    - Az általános használat szerinti területek szintterületi átlagértéke és a műszaki infrastruktúra elemek tervlapok (Rákosrendező, illetve fenti módosítások következtében + hibajavítások)
    - Irányadó területbiztosítással jelölt közúti és vasúti fejlesztéseinek minimálisan megvalósítandó műszaki infrastruktúra elemeit bemutató rajzok változása (hibajavítás)

Összességében megállapítható, hogy az alábbi változások azonosíthatóak:

- Tervezett Ferihegyi vasút nyomvonalának megváltozása
- XXIII. kerületi tervezett Hulladékkezelő, hulladéklerakó területe (K-Hull) megszüntetése
- Rákosrendezői fejlesztési terület szabályozásának rendezése
- Kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése
- Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása
- Hibajavítások

2.7 Összefüggés, kapcsolat más tervekkel, programokkal

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény szerint az országra és térségeire területfejlesztési dokumentumok és területrendezési terv készül. Az ország és az egyes térségek területi fejlődése fő irányainak, stratégiai fejlesztési céljainak és az ezek elérését segítő legfontosabb eszközöknek alapdokumentuma az Országgyűlés által elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (a továbbiakban: OFTK). Budapest esetében további releváns területfejlesztést szolgáló tervek: az operatív programok, a kiemelt térségi, valamint a fővárosi területfejlesztési koncepció és program, továbbá a fővárosi Integrált Területi Program. A területfejlesztést közvetetten szolgáló tervek közé tartoznak a szakpolitikai stratégiák, a szakpolitikai programok, a hálózatfejlesztési tervek, valamint az országos és kiemelt térségi területrendezési tervek, Az egyes településeket érintő fejlesztési dokumentumok és a településrendezési eszközök ezeknek megfelelően készülnek, így Budapest esetében is figyelembe kell venni a magasabb szintű jogszabályokat és terveket. A 2023. évi CII. törvény szerint az egyes települési szintű terveknek – így Budapest esetén a Fővárosi Településtervnek és a kerületi építési szabályzatoknak is – meg kell felelniük a vonatkozó területrendezési terveknek, azaz az Országos Területrendezési Tervnek (a továbbiakban: OTrT) és a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervének (a továbbiakban: BATrT). Az OTrT és a BATrT betartandó előírásait a 2018. évi CXXXIX. törvény (Trtv.) tartalmazza, illetve egyes országos és kiemelt térségi övezetek lehatárolását és az övezetekre vonatkozó szabályokat a területrendezésért felelős miniszter a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelete határozza meg.

1. ábra: Fővárosi terveszközök rendszere

A Fővárosi településfejlesztési tervben foglaltakkal összhangban készülnek a Fővárosi településrendezési tervek, Budapest főváros rendezési szabályzata (BFRSZ), valamint az annak is megfelelő, helyi építési szabályzatnak minősülő Duna-parti építési szabályzat (DÉSZ) és a Városligeti építési szabályzat (VÉSZ). Az egyes kerületekre készülő fejlesztési terv a fővárosi településfejlesztési terv, míg a kerületi építési szabályzatok (KÉSZ) a BFRSZ figyelembevételével kell, hogy készüljenek.

2.8 Alternatívák vizsgálata, a kiválasztás okai

A tervműfaji sajátosságából és a módosítás jellegéből adódóan a Fővárosi Településterv módosítása nem tartalmaz önálló, a terv részeként kidolgozott alternatív változatokat. Az egyes módosítások környezeti értékelése során ugyanakkor – ahol annak relevanciája fennállt – a hatályos tervi állapothoz képest várható változásokat is figyelembe vettük. A módosítás célja konkrét, már meghatározott fejlesztési elképzelések településrendezési megalapozása, illetve az egyes területek beépítésére és használatára vonatkozó szabályozási előírások alakítása. Ennek megfelelően a tervezés során nem merült fel olyan, egymással érdemben összevethető alternatív fejlesztési megoldás, amely környezeti szempontú értékelést igényelne.

A módosítás további elemei a hatályos településtervben feltárt hibák javítását, valamint a tervi elemek egyértelműsítését szolgálják. Ezen esetekben szintén nem alternatívák közötti választásról, hanem a meglévő tervi és szabályozási tartalmak szükséges korrekciójáról van szó.

2.9 Szükséges információk összeállítása során tapasztalt nehézségek

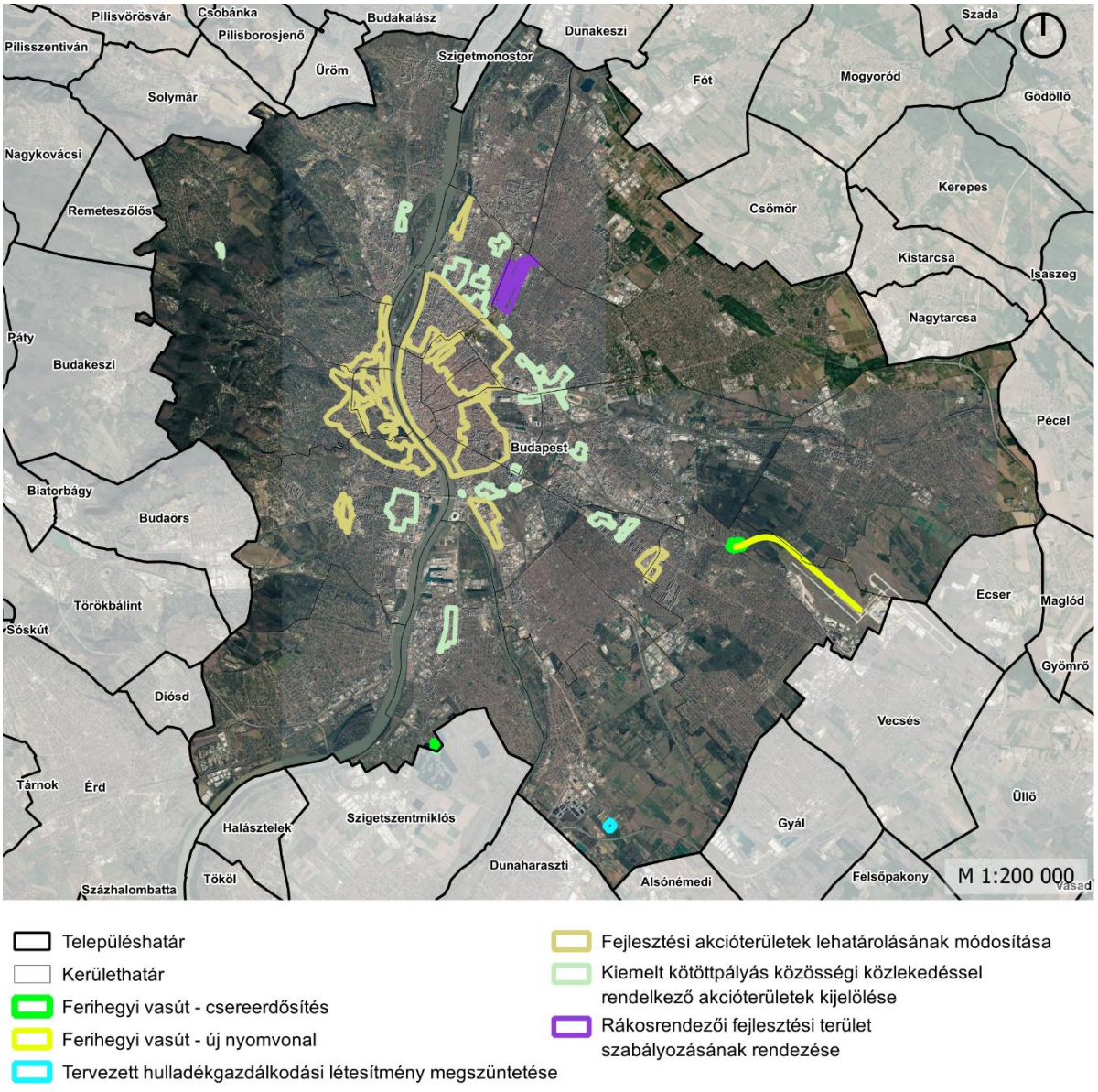
A környezeti értékelés elkészítéséhez szükséges adatok beszerzése az FTT eseti módosításához felhasznált adatok begyűjtésével együttesen történt. A környezeti értékeléshez minden közadat rendelkezésre állt.

3 Környezeti szempontból meghatározó változással érintett területek

3.1 Jelentősebb változások azonosítása

Összességében megállapítható, hogy a jelentősebb, azaz részletesebb elemzést, értékelést igénylő módosítások az alábbiak:

- Tervezett Ferihegyi vasút nyomvonalának megváltozása
- XXIII. kerületi tervezett Hulladékkezelő, hulladéklerakó területe (K-Hull) megszüntetése
- Rákosrendezői fejlesztési terület szabályozásának rendezése
- Kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése
- Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása

2. ábra: Meghatározó változások áttekintője

A **hibajavításokat** nem tekintjük jelentősebb változásoknak, mivel azok a terv tartalmát érdemben nem módosítják, és önálló, tényleges környezeti hatást nem eredményeznek. A módosítások jellemzően technikai, pontosító jellegűek, ezért azok környezeti szempontú értékelése nem indokolt. A környezeti értékelés a továbbiakban ezért ezekkel a hibajavításokkal nem foglalkozik.

3.2 Változással érintett területek főbb környezeti állapotjellemzői és várható változásuk a terv nélkül

A környezeti értékelés *5.* fejezete részletesen tartalmazza az egyes változások jelenlegi környezeti állapotának főbb jellemzőit.

A **lokális jelentőségű változás** a XXIII. kerületben tervezett hulladékkezelő, hulladéklerakó terület (K-Hull) megszüntetését érinti. A terv megvalósulásának elmaradása esetén a területen a jelenlegi környezeti állapot fennmaradása valószínűsíthető, és hosszabb távon továbbra is lehetőség lenne a tervezett hulladékhasznosító mű megvalósítására. A terület általános gazdasági területként kerül meghatározásra, amely a jelenlegi tervezett területhasználathoz hasonló jellegű környezethasználatot és környezeti terhelést tesz lehetővé.

A **településrész szintű változások** esetében a terv megvalósulásának elmaradása esetén az akcióterületek a jelenlegi területi kiterjedésükben maradnának fenn, és a közlekedési rendszerre vonatkozó szabályozási keretek is változatlanok maradnának. Ez az akcióterületek esetében kis mértékben kedvezőtlenebb feltételeket jelentene a közlekedési rendszer, az építési jogok és a területhasználat szabályozása szempontjából.

A Rákosrendezőt érintő fejlesztési változások elmaradása esetén a területen a Mesterterv elkészítése előtti területhasználati besorolások maradnának érvényben. Ez azért tekinthető kedvezőtlenebb állapotnak, mert a területhasználati besorolások és az építési szabályok pontosítása célszerűen a konkrét fejlesztési elképzelések és a Mesterterv ismeretében történik, így azok jobban igazíthatók a tervezett fejlesztésekhez.

Ilyen változás még a tervezett Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása. A módosítás egyrészt megváltoztatja a tervezett vasút nyomvonalát, másrészt az érintett szakasz jelentős részét a korábbi, felszín alatti kialakítással szemben felszín feletti vezetéssel határozza meg. Környezeti szempontból a felszín feletti vasúti pálya kialakítása kedvezőtlenebb lehet, elsősorban a területhasználat, a tájképi megjelenés, a zöldfelületek érintettsége, valamint a zaj- és rezgésterhelés szempontjából. Ugyanakkor a módosítás a beruházás megvalósíthatósága és műszaki kialakítása szempontjából indokolt és hatékonyabb megoldást jelenthet, így a módosítás elősegíti a beruházás megvalósulását.

4 A terv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

4.1 A terv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal

4.1.1 Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia (2021)

Az európai zöld megállapodás, az EU fenntartható jövőt célzó növekedési stratégiája azon a felismerésen alapul, hogy a zöld átállás lehetőség, a cselekvés elmulasztása pedig hatalmas költségekkel jár. Megmutatja, hogy a klímasemlegesség melletti elkötelezettségének köszönhetően az EU vezető szerepet tölt be a legrosszabb megelőzése, az EU 2013. évi alkalmazkodási stratégiájára építő ambiciózusabb alkalmazkodási fellépés megcélzásával pedig a jobb felkészülés terén.

A hosszú távú elképzelés az, hogy 2050-ben az EU az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens társadalom lesz, amely teljes mértékben alkalmazkodott az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz. Ez azt jelenti, hogy 2050-re, amikorra az EU szeretné elérni a klímasemlegességet, a Párizsi Megállapodásnak és a javasolt európai klímarendeletnek megfelelően megerősítette alkalmazkodóképességét és minimálisra csökkentette az éghajlati hatásokkal szembeni kiszolgáltatottságát.

Fő célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Intelligensebb alkalmazkodás: az ismeretek gazdagítása és a bizonytalanság kezelése	-
Az alkalmazkodással kapcsolatos ismeretek határainak kitolása	-
Több és jobb, az éghajlattal kapcsolatos kockázatokra és veszteségekre vonatkozó adat	-
A Climate-ADAPT platform, mint az alkalmazkodás mértékadó európai platformja	-
Szisztematikusabb alkalmazkodás: A szakpolitika kialakításának támogatása minden szinten és ágazatban	A módosítások a területhasználat és a közlekedési infrastruktúra alakításán keresztül közvetetten kapcsolódhatnak a szisztematikus alkalmazkodás céljához, azonban a módosítások nem kifejezetten az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást szolgálják.
Az alkalmazkodási stratégiák és tervek fejlesztése	-
A helyi, egyéni és igazságos reziliencia előmozdítása	A kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése közvetetten kapcsolódik a célkitűzéshez, mivel a közösségi közlekedés fejlesztése a fenntarthatóbb és reziliensebb városi közlekedési rendszer kialakítását segítheti.

Fő célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Az éghajlatváltozással szembeni reziliencia beépítése a nemzeti költségvetési keretekbe	-
A természetalapú alkalmazkodási megoldások támogatása	-
Gyorsabb alkalmazkodás: az alkalmazkodás felgyorsítása minden területen	-
Az alkalmazkodási megoldások bevezetésének felgyorsítása	-
Az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatok mérséklése	A kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése közvetett kapcsolatot mutat, mivel a közösségi közlekedés fejlesztése hozzájárulhat a közlekedés környezeti terhelésének és az ahhoz kapcsolódó kibocsátásoknak a mérsékléséhez.
Az éghajlatváltozással szembeni védelmi rés megszüntetése	-
Az édesvíz elérhetőségének és fenntarthatóságának biztosítása	-
Az éghajlatváltozással szembeni rezilienciát célzó nemzetközi fellépés fokozása	-
Az éghajlatváltozással szembeni nemzetközi reziliencia és felkészültség fokozása	
A nemzetközi finanszírozás növelése az éghajlatváltozással szembeni reziliencia kiépítése érdekében	-
Az alkalmazkodással kapcsolatos globális elkötelezettség és információcsere megerősítése	-

4.1.2 EU 8. környezetvédelmi cselekvési program

Az unió környezetvédelmi politikáját az 1970-es évek közepe óta meghatározott időszak alatt elérendő és kiemelt célkitűzéseket meghatározó cselekvési programok irányítják. 2013 novemberében fogadta el az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa a hetedik környezetvédelmi cselekvési programot (*Jólét, bolygónk felélése nélkül*), mely 2020-ig szólt.

A Tanács 2019. október 4-én jóváhagyta a leendő nyolcadik környezetvédelmi cselekvési programról szóló következtetéseket, amelyben felkérte a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy nagyratörő és célzott programot a 2021–2030-as időszakra vonatkozóan. Az Európai Bizottság 2020. október 14-én benyújtotta a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatát, melyet 2022. március 29-én az Európai Tanács elfogadott.

A program iránymutatással szolgál az európai környezetvédelmi és éghajlat-politika alakításához és végrehajtásához a 2030-ig tartó időszakban. A javaslat támogatja az Európai Zöld Megállapodás környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseit. Lehetőséget nyújt az EU egészének, hogy megismételje elkötelezettségét a hetedik környezetvédelmi cselekvési program 2050-es jövőképe iránt: biztosítani akarjuk a jólétet mindenkinek, miközben a bolygó határain belül maradunk.

A nyolcadik cselekvési program célja, hogy felgyorsítsa az átmenetet egy klímasemleges, erőforrás-hatékony és regeneráló gazdaság felé annak alapján, hogy az emberi jólét kulcsa az egészséges ökoszisztémák működése.

Hat kiemelt célkitűzés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
az üvegházhatású gázkibocsátás 2030-ra vonatkozó céljának és az éghajlat-semlegesség 2050-ig történő elérése	A kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése, valamint a Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása közvetetten kapcsolódik a célkitűzéshez. A kötöttpályás közösségi közlekedés fejlesztése elősegítheti a fenntarthatóbb közlekedési módok elterjedését, ezáltal közvetetten hozzájárulhat a közlekedéshez kapcsolódó üvegházhatású gázkibocsátások mérsékléséhez.
az alkalmazkodóképesség növelése, az ellenállóképesség erősítése és az éghajlatváltozással szembeni sérülékenység csökkentése	-
előrelépés a regeneratív növekedési modell felé, a gazdasági növekedés elválasztása az erőforrások felhasználásától és a környezet pusztulásától, valamint a körforgásos gazdaságra való áttérés felgyorsítása	A XXIII. kerületi tervezett Hulladékkezelő, hulladéklerakó terület (K-Hull) megszüntetése miatt a célkitűzéssel kapcsolat állapítható meg, azonban a kapcsolat nem tekinthető egyértelműen kedvezőnek. A módosítás eredményeként a területen nem valósul meg a tervezett hulladékhasznosító mű, így a körforgásos gazdaságra való átállást közvetlenül szolgáló területhasználat megszűnik. Ugyanakkor a módosítás önmagában nem eredményez jelentős környezeti változást.
a szennyezésmentességre való törekvés megvalósítása, ideértve a levegőt, a vizet és a talajt is, valamint az európaiak egészségének és jólétének védelme	A kötöttpályás közösségi közlekedés fejlesztéséhez kapcsolódó módosítások közvetetten kapcsolódnak a célkitűzéshez, mivel a közösségi közlekedés fejlesztése hozzájárulhat a közúti közlekedésből származó légszennyezés mérsékléséhez.
a biológiai sokféleség védelme, megőrzése és helyreállítása, valamint a természeti tőke (nevezetesen a levegő, a víz, a talaj és az erdő, az édesvíz, a vizes élőhelyek és a tengeri ökoszisztémák) fejlesztése	-
a termeléssel és a fogyasztással kapcsolatos környezeti és éghajlati nyomás csökkentése (különösen az energia, az ipari fejlesztés, az épületek és az infrastruktúra, a mobilitás és az élelmiszer-ellátás területén)	A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása és a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése közvetlenebb kapcsolatot mutat a célkitűzés mobilitásra vonatkozó részével. A kötöttpályás közösségi közlekedés fejlesztése elősegítheti a fenntarthatóbb mobilitást és a közlekedés környezeti terhelésének mérséklését.

4.1.3 A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia

A stratégia célja, hogy Európa biológiai sokfélesége 2030-ra a helyreállás útján járjon a természet, az emberek és az éghajlat érdekében. A stratégia egy átfogó kötelezettségvállalási és intézkedési keretrendszert hoz létre a biológiai sokféleség csökkenésének alábbi kiváltó okai elleni küzdelem érdekében:

- a szárazföldi és a tengeri területhasználat változása;
- a biológiai erőforrások túlzott kiaknázása;
- az éghajlatváltozás;
- a szennyezés; és
- az idegenhonos inváziós fajok.

A stratégia támogatja az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás iránt természetalapú megoldások révén tett erőfeszítéseket, amelyekkel a szenet egészséges ökoszisztémákban lehet kiválasztani és tárolni, és amelyek segítenek abban, hogy a természet és a társadalom alkalmazkodjon az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz.

Fő célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
A védett területek koherens hálózata	-
Az átalakító erejű változások előmozdítása	A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása és a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése közvetetten kapcsolódhat a célkitűzéshez, mivel a fenntarthatóbb közlekedési rendszer kialakítását segítik elő.
A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, nagyratörő globális menetrend	-

4.1.4 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program és Természetvédelmi Alapterv (2026-ig)

Magyarország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét 1997 óta a Nemzeti Környezetvédelmi Programok jelentik. A 27/2015. (VI.17.) OGY határozattal elfogadott 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2020-ban lezárult, emiatt szükségessé vált a 2021-2026 közötti időszakra szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-5) kidolgozása.

Az NKP-5 feladata, hogy az ország környezeti állapotát, a társadalom fejlődési céljait, valamint a nemzetközi együttműködésből és az EU-tagságból adódó kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket. Az NKP-5 szemléletében kiemelkedő hangsúlyt kap a környezetvédelem horizontális – valamennyi ágazatot érintő – jellege és fontos, hogy a környezeti szempontok a társadalmi-gazdasági folyamatok minden részében megfelelően érvényesüljenek.

Az NKP-5 összhangban van az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló nyolcadik környezetvédelmi cselekvési programjával és az Országgyűlés által elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiával. Az NKP-5 egyúttal a 2021–2027 közötti időszakban rendelkezésre álló környezetügyi célú európai uniós fejlesztési források felhasználásának szakmai megalapozását is szolgálja.

Az Országgyűlés 2022. december 7-én fogadta el az NKP-5-öt.

A program a következő célkitűzéseket fekteti le:

Célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése.	A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása, valamint a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése közvetetten kapcsolódik a célkitűzéshez, mivel a közösségi közlekedés fejlesztése hozzájárulhat a közlekedésből származó környezetterhelés mérsékléséhez.
Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata.	-
Az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése.	A K-Hull terület megszüntetése miatt a célkitűzéssel kapcsolat állapítható meg, azonban a módosítás nem támogatja közvetlenül a körforgásos működés erősítését, mivel a területen a tervezett hulladékhasznosító mű nem valósul meg.
A környezetbiztonság javítása.	-

4.1.5 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia (2030-ig)

A biológiai sokféleség megőrzésének 2030-ig szóló nemzeti stratégiája Magyarország biológiai sokféleségének megőrzésére és fenntartható hasznosítására vonatkozó átfogó stratégia, amelyet a nemzetközi és európai uniós kötelezettségekkel összhangban kell kidolgozni. A hazai stratégia megalkotásával párhuzamosan megtörtént a kunming-montreali világszintű biológiai sokféleség megőrzési keretstratégia kidolgozása, melyet a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes feleinek 15. konferenciája fogadott el 2022. decemberben, Montrealban. Az Európai Unió már 2020-ban elfogadta a biodiverzitás stratégiáját. A 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia reflektál az EU 2030-ig szóló biodiverzitás stratégiájában megfogalmazott uniós kötelezettségvállalásokra.

A 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia kidolgozása során követendő szempont volt, hogy az a nemzeti sajátosságokat figyelembe véve igazodjon az Európai Unió 2030-ig szóló biodiverzitás stratégiájához. Emellett cél, hogy a stratégia kezelje a SWOT-elemzés során feltárt problémákat, továbbá kellő hangsúllyal érvényesüljenek benne hazánk főbb környezeti, társadalmi és gazdasági, valamint a biológiai sokféleség szempontjából legfontosabb ágazatok sajátosságai. A 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia a biológiai sokféleség állapotát és helyzetét is elemzi, és a 2030-ra vonatkozó nemzeti jövőképet szem előtt tartva 3 stratégiai területet jelöl ki, amelyeken belül 19 célkitűzés összpontosít a biológiai sokféleség védelmével kapcsolatos hazai problémák kezelésére.

A 3. Nemzeti Biodiverzitási Stratégiát a Kormány 2023. augusztus 8-án hagyta jóvá.

Stratégiai terület / célkitűzés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
A biológiai sokféleséget fenyegető veszélyek csökkentése	
A védelemben részesülő területek koherens hálózatának kialakítása, a védett és Natura 2000 területek állapotának javítása és megfelelő természetvédelmi kezelés biztosítása.	-
Leromlott ökoszisztémák helyreállítása, természeti értékeik és szolgáltatás-nyújtó képességük megőrzése és helyreállítása.	-
A kedvezőtlen természetvédelmi helyzetben lévő fajok helyzetének javítása.	-
A természetes és természetközeli ökoszisztémákat károsító idegenhonos inváziós fajok állományainak visszaszorítása, továbbterjedésük, valamint a potenciális veszélyt jelentő inváziós fajok hazánkba történő bekerülésének és betelepülésének megakadályozása.	-
A kereskedelmi célú hasznosítás által veszélyeztetett fajok védelme.	-
A biológiai sokféleséget veszélyeztető szennyezések csökkentése.	-
A géntechnológiával módosított szervezetek (GMO) környezetbe történő kibocsátása nem veszélyezteti a biológiai sokféleséget.	-
A beporzók helyzetének felmérése, állományuk hanyatlásának megállítása és a beporzás, mint ökoszisztéma-szolgáltatás fenntartása és helyreállítása.	-
A klímaváltozás és a biológiai sokféleség megőrzés közötti összefüggések fokozottabb megismerése, az ökoszisztémák klímaváltozással szembeni ellenálló képességének javítása, továbbá a biológiai sokféleség megőrzése	A vizsgált terv módosításai és a célkitűzés között közvetlen kapcsolat nem azonosítható. A kötöttpályás közösségi közlekedés fejlesztése ugyan közvetetten hozzájárulhat a közlekedéshez kapcsolódó kibocsátások mérsékléséhez, azonban ez nem jelent

Stratégiai terület / célkitűzés	Kapcsolódás a tervi elemekkel
a klímaváltozás hatásainak mérséklése és az alkalmazkodás elősegítése érdekében.	közvetlen kapcsolatot a biológiai sokféleség és a klímaváltozás közötti összefüggések kezelésével.
A biológiai sokféleség fenntartható használata és a hasznok megosztása	
A biológiai sokféleség megőrzését és a környezet- és tájvédelmi szempontokat szem előtt tartó fenntartható és mozaikos mezőgazdálkodás elterjesztése, valamint a biológia sokféleség megőrzés szempontjainak érvényesítése a Közös Agrárpolitikában.	-
A genetikai erőforrások megőrzése, valamint a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférés és a használatukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásának biztosítása.	-
A meglévő természetes és öreg erdők megőrzése, a biológiai sokféleség szempontjából kiemelkedő értéket képviselő erdőállományok területének bővítése, továbbá a biológiai sokféleség megőrzése és fejlesztése szempontjából kedvező erdőszerkezet kialakítása.	-
Fenntartható vad- és halgazdálkodás biztosítása, amely nem veszélyezteti a biológiai sokféleség megújulását.	-
Fenntartható vízgazdálkodás, vízvisszatartás és az ésszerű, takarékos vízhasználat elterjesztése a biológiai sokféleség megőrzése és az ökoszisztémaszolgáltatások fenntartása érdekében.	-
A zöldinfrastruktúra elemeinek összehangolt fejlesztése, fenntartása és javítása.	-
Az ökoszisztéma-szolgáltatások értékelése, valamint a megőrzésüket és helyreállításukat szolgáló szempontok integrálása az érintett ágazati szakpolitikák döntési folyamataiba az ökoszisztémák szolgáltatásnyújtó-képességének hatékonyabb megőrzése és helyreállítása érdekében.	-
A végrehajtást támogató eszközök és megoldások	
A biológiai sokféleség megőrzésével és fenntartható használatával kapcsolatos ismeretek bővítése, a megőrzéssel kapcsolatos tevékenységek tudományos megalapozottságának biztosítása.	-
A biológiai sokféleség jelentőségével, a hazai természeti értékek megőrzésével kapcsolatos szemlélet formálása, a tudatosság kialakítása és elterjesztése.	-
Nemzetközi együttműködés erősítése a biológiai sokféleség megőrzése érdekében.	-

4.1.6 Nemzeti Tájstratégia (2017-2026) (NTS)

Az NTS a hazai tájak megőrzésével kapcsolatos célkitűzéseket fogalmazza meg a 2017-2026-os időszakra. Az NTS egyik alapfeladata a társadalom figyelmének és felelősségérzetének felkeltése annak érdekében, hogy a hazai, illetve a határon átnyúló tájak védelme, kezelése és tervezése céljából az érdekeltek helyi, országos és nemzetközi szinten is együttműködjenek. A stratégia az egyezmény szellemiségének megfelelően a védelemkezelés-tervezés hármas eszközrendszerét alkalmazva határozza meg a célokat és feladatokat.

Célkitűzések	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás megalapozása	
Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás kereteinek meghatározása	-
A tájhasználat változásának nyomon követése	-
A táji adottságokon alapuló tájhasznosítás integrálása a döntési mechanizmusokba	-
Komplex tájszemlélet integrálása a kutatásokba	-
Élhető táj – élhető település – bölcs tájhasznosítás	
Kompakt, klímabarát, értékőrző települések	A kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése, valamint a Ferihegyi gyorsvasút fejlesztését lehetővé tevő nyomvonal-módosítás közvetetten kapcsolódik a célkitűzéshez, mivel a kötöttpályás közösségi közlekedés fejlesztése a klímabarátabb települési közlekedés kialakítását segítheti.
Tájba illesztett infrastruktúrák	A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása közvetlenül kapcsolódik a célkitűzéshez az infrastruktúra táji megjelenése szempontjából. A felszín feletti vasúti pálya kialakítása ugyanakkor tájképi szempontból kedvezőtlenebb lehet a korábban tervezett felszín alatti kialakításhoz képest, ezért a kapcsolat nem tekinthető egyértelműen kedvezőnek.
Táji adottságokon alapuló termelési funkciók	-
Táji adottságokon alapuló rekreációs funkciók	-
Jobban működő szabályozási és védelmi funkciók	-
A tájidentitás növelése	
Fogékonyság, társadalmi felelősségvállalás növelése	-
A társadalmi részvétel növelése	-
A tájjal kapcsolatos képzés, oktatás fejlesztése	-

4.1.7 Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (2018-2023)

A 2018-2030 közötti időszakra vonatkozó, 2050-ig tartó időszakra is kitekintést nyújtó második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia kidolgozása során a közpolitikai cél egy olyan nemzeti éghajlatváltozási stratégia megalkotása volt, amely lefekteti azokat a célkitűzéseket, amelyek megvalósításával az éghajlatváltozás által előidézett hatások hosszútávon kezelhetők.

A dokumentum alapján a nemzetközi erőfeszítésekkel összhangban az országnak mérsékelnie kell az üvegházhatású gázok kibocsátását, továbbá – az ország érdekeit szem előtt tartva – növelni kell a szén-dioxid elnyelő kapacitásokat. Ezek a lépések hozzájárulnak a nemzetközi klímavédelmi együttműködéshez, amelynek sikeres megvalósítása esetén hosszútávon mérsékelhető az üvegházhatású gázok légköri koncentrációja, amely a globális légköri hőmérséklet további emelkedési ütemének csökkenéséhez vezet. A CO2 kibocsátás csökkentése és az elnyelő képesség növelése mellett a dokumentum szerint szükséges az ország területét érő hatások objektív értékelése is.

Specifikus célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Dekarbonizáció (A fosszilis energiahordozók kiváltása; Energiahatékonyság növelése; Term. erőforrások igényeinek mérséklése; Zöldgazdaság-fejlesztés; Erdőtelepítés, CLT; Kutaás, fejlesztés, innováció)	A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása és a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése közvetetten kapcsolódik a célhoz, mivel a kötöttpályás közösségi közlekedés fejlesztése elősegítheti a fenntarthatóbb közlekedést és ezáltal a közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások mérséklését.
Sérülékenység vizsgálata (Horiz. integráció az államigazgatásban; Partnerség a médiával; Szemléletformálás az oktatásban; Társ. kampányok a klímatudatosságért; Hálózat-építés az érdekeltekkel)	-
Alkalmazkodás és felkészülés (Természeti erőforrások megóvása; Sérülékeny térségek alkalmazkodása; Sérülékeny ágazatok alkalmazkodása; Nemzetstratégiai területek alkalmazkodása; Társadalom alkalmazkodása; Kutatás, fejlesztés, innováció)	-
Éghajlati partnerség (NATéR kidolgozása, fenntartása; Éghajlatvált. alap- és alkalmazott kutatások; Sérülékenység módszertan, mutatók)	-

4.1.8 Nemzeti Erdőstratégia 2016-2030

Magyarország területének mintegy egyötödét erdő borítja, melyek óriási szerepet játszanak a CO_2 megkötésben, így hozzájárulnak az ÜHG-kibocsátás csökkentéshez, de adaptációs funkciót is betöltenek mikro-, mezo- és makroklimatikus hatásaik révén. A Nemzeti Erdőstratégia az ország erdőterületeit érintően megfogalmazza az aktuális feladatokat, kihívásokat és azokra megoldási lehetőségeket vázol fel. Emellett a gazdálkodás és az erdei ökoszisztémák dinamikus folyamatainak összehangolása, valamint az ökoszisztéma-szolgáltatások megvalósítása is a kiemelt feladatai közé tartozik.

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Az erdők környezeti, gazdasági és szociális szolgáltatásainak hosszú távon való biztosítása többcélú, fenntartható erdőgazdálkodással, az erdők multifunkcionális szerepének egymás közötti megfelelő, területenként különböző arányának kialakítása mellett.	A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása miatt érintett erdőterületek vonatkozásában tervezett csereerdősítés közvetetten kapcsolódik a célkitűzéshez, mivel az erdőterület kiesésének pótlását szolgálja, ezáltal hozzájárul az erdők környezeti szolgáltatásainak hosszú távú fenntartásához.
Energia- és erőforrás-hatékonyság növelése a megújuló energiahasznosítás, a klímaváltozási folyamatok hatásainak csökkentése, megelőzése érdekében. A biomassza alapú megújuló energiahasznosítás döntően térségi szintű szervezése és közösségi alapú fejlesztése.	-
Az erdészeti feltáró hálózat fejlesztésének támogatása, az erdők jobb elérése érdekében, figyelemmel a folyamatos erdőborítás fenntartása melletti kíméletes erdőgazdálkodás, a piacra jutás, az erdők védelme és a lakosság kulturált rekreációjának egyidejű biztosítására.	-
Az erdőgazdálkodás biológiai alapjainak fenntartható módon történő biztosítása, az erdei biodiverzitás célzott védelme és	-

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
fejlesztése, kiemelten a védett és magas természetességű erdőkben.	

4.1.9 Budapest Környezetvédelmi Programja 2021-2026

Budapest Főváros 2021-2026 időszakra szóló Környezetvédelmi Programja egy olyan önálló települési környezetvédelmi program, amelyet a Fővárosi Önkormányzat kötelező önkormányzati feladataként Budapest környezetének védelme, állapotának javítása, valamint mindezzel összhangban a fővárosi fejlesztések környezeti szempontú megalapozottságának elősegítése érdekében dolgoz ki, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben meghatározott követelményeknek megfelelően.

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Egészséges, biztonságos környezet biztosítása	
Levegőminőség	A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása és a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése közvetetten kapcsolódik a célhoz, mivel a közösségi közlekedés fejlesztése elősegítheti a közúti közlekedésből származó légszennyezés mérséklését.
Alkalmazkodás az éghajlatváltozás helyi hatásaihoz	-
Zajterhelés	A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása kapcsolatba hozható a célkitűzéssel, ugyanakkor a felszín alól felszínre kerülő vasúti szakasz a zajterhelés szempontjából kedvezőtlenebb lehet a korábban tervezett kialakításhoz képest. A közösségi közlekedés fejlesztése ugyanakkor hosszabb távon a közúti közlekedés zajterhelésének mérsékléséhez járulhat hozzá.
Talajok	-
Ivóvíz, szennyvíz	-
Árvízügy	-
Iparbiztonság	-
Településtisztaság	-
Természeti tőke védelme, növelése	
Természetvédelem	-
Fenntartható erőforrás-gazdálkodás megteremtése	
Klímavédelem és energetika	A Ferihegyi gyorsvasút fejlesztését lehetővé tevő nyomvonal-módosítás és a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése közvetetten kapcsolódik a célkitűzéshez, mivel a közösségi közlekedés fejlesztése hozzájárulhat a közlekedésből származó kibocsátások mérsékléséhez.
Hulladékgazdálkodás	A K-Hull terület megszüntetése közvetlenül kapcsolódik a célkitűzéshez, ugyanakkor a kapcsolat nem tekinthető kedvezőnek, mivel a módosítás eredményeként a területen nem valósul meg a tervezett hulladékhasznosító mű.
Csapadékvíz-gazdálkodás	-
Települési zöldinfrastruktúra	-

Célok	Kapcsolódás a tervi elemekkel
Környezetbarát városirányítás, városfejlesztés megvalósítása	
Környezetbarát tervezési módszerek	-
Barnamezős területek	A Rákosrendező fejlesztési terület szabályozásának módosítása közvetetten kapcsolódik a célkitűzéshez, mivel a korábbi, illetve jelenlegi területhasználathoz kapcsolódó szabályozási keretek átmeneti rendezését szolgálja.
Közlekedésügy	A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása és a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése közvetlenül kapcsolódik a célkitűzéshez, mivel a módosítások a kötöttpályás közösségi közlekedési infrastruktúra fejlesztését segítik.
Környezettudatosság erősítése	
Környezeti állapotértékelés	-
Szemléletformálás	-
Partnerség, kezdeményezések támogatása	-

4.2 A terv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása

A 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 2. mellékletének 2.4. ba) pontja alapján a környezeti értékelés a meghatározó környezeti állapotjellemzőket a településterv Megalapozó vizsgálatának releváns – különösen a természeti, táji, örökségvédelmi és környezetvédelmi – munkarészeire történő hivatkozással mutathat be.

A Fővárosi Településterv Megalapozó vizsgálata részletesen feltárja a település környezeti állapotát, a természeti és táji adottságokat, valamint a környezetvédelmi szempontból releváns konfliktusokat és adottságokat. A környezeti értékelés ezekre a megállapításokra támaszkodik, ezért az ott szereplő elemzések teljes körű ismétlésére nem kerül sor. A Megalapozó vizsgálat releváns eredményei jelen dokumentumban összefoglaló jelleggel, a környezeti értékelés szempontjából lényeges megállapításokra koncentrálva kerülnek bemutatásra.

A környezeti értékelés ugyanakkor – a jogszabályi követelményeknek megfelelően – önálló értékeléseket és vizsgálatokat is tartalmaz azokban a témakörökben, amelyek a településterv várható környezeti hatásainak megítélése szempontjából kiemelt jelentőségűek, illetve amelyek vizsgálatát a véleményezési eljárás során az államigazgatási szervek kifejezetten kérték.

A Megalapozó vizsgálat környezeti értékelés szempontjából releváns megállapításait elsősorban az alábbi fejezetek tartalmazzák:

Helyzetelemzés

- Demográfiai helyzet, társadalom
- Humán infrastruktúra, közszolgáltatások
- Gazdaság
- Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés
- Településszerkezet, épített környezet vizsgálata
- Környezetiállapot-jellemzők

- A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat
- Közlekedés
- Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás
- Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők

Helyzetértékelő munkarész

- Humán szolgáltatások, társadalom, gazdaság
- Épített környezet, városrendezés
- Közlekedés
- Közművesítés
- Táji-természeti adottságok, zöldfelületi rendszer
- Környezetvédelem

A fentiek részletes ismertetésére jelen környezeti értékelésben nem kerül sor, ugyanakkor a környezeti szempontból meghatározó állapotjellemzők, konfliktusok és a településterv szempontjából releváns környezeti összefüggések az alábbiakban összefoglaló jelleggel bemutatásra kerülnek a Megalapozó vizsgálat Helyzetérékelése alapján.

4.2.1 Környezeti állapotjellemzők

Budapest környezeti állapotát jelentős mértékben meghatározzák a nagyvárosi működésből és a magas közlekedési igényből fakadó környezetterhelések. A legjelentősebb problémák közé tartozik a közlekedési eredetű zaj- és levegőterhelés, a talaj- és vízszennyezés, a hulladékgazdálkodás kihívásai, valamint a klímaváltozás egyre erőteljesebben jelentkező hatásai. A környezeti állapot ugyanakkor több területen javuló tendenciát mutat: csökkent az ipari eredetű légszennyezés, javult a Duna vízminősége, és számos korábban feltárt talajszennyezett területen megtörtént a kármentesítés.

A **zajterhelés** Budapest egyik legjelentősebb környezeti problémája, amely elsősorban közlekedési eredetű. A terhelés különösen a főbb utak és vasútvonalak mentén jelentős, emellett a repülési zaj is számottevő problémát jelent. A 2017-ben publikált stratégiai zajtérkép alapján a közúti közlekedés tekintetében a lakosság mintegy 58%-a volt küszöbérték feletti zajterheléssel érintett, és a korábbi adatokkal összevetve romló tendencia volt megfigyelhető. Ugyanakkor megjegyzendő, hogy ez a zajtérkép már idejétmúlt. A vasúti zajterhelés elsősorban a fő- és elővárosi vasútvonalak mellett jelentős, különösen éjszaka. A repülőtéri zajterhelési zóna a X., XVII. és XVIII. kerületet érinti, azonban a zavaró hatás ennél nagyobb területre terjed ki. Az elmúlt évtizedben a repülőtér működésével és forgalmával összefüggő lakossági panaszok száma is növekedett.

A **levegőminőség** az ipari eredetű kibocsátások jelentős csökkenése ellenére továbbra sem tekinthető kedvezőnek. A mérőállomások adatai alapján a nitrogén-dioxid, a szálló por, valamint a talajközeli ózon átlagos szintje továbbra is problémát jelent. A helyi légszennyező források között elsősorban a fűtés, az ipari tevékenység és a gépjármű-közlekedés emelhető ki. A PM-szennyezés közvetlen kibocsátásában meghatározó a fűtési célú tüzelés, míg a magasabb NO_2-szintek elsősorban a gépjármű-közlekedéshez kapcsolódnak. A PM10-szennyezettség hosszabb távon lassan javuló tendenciát mutat, az NO_2 esetében szintén lassú javulás figyelhető meg, ugyanakkor a forgalmasabb területeken továbbra is előfordulnak határérték-túllépések. Az ózonkoncentráció elsősorban a nyári hőségnapokon, jellemzően a peremkerületi mérőállomásokon lépi túl a határértéket.

A **talaj- és vízminőség** állapotát jelentős mértékben befolyásolja Budapest korábbi ipari és vasúti használata. A potenciálisan talajszennyezett területek kiterjedése meghaladja a 4000 hektárt, amelyek jelentős része az

átmeneti zónában található barnamezős terület. Az 1996 óta működő országos kármentesítési program keretében több mint 240 helyszínen történt feltárás, és ezek közel felén a szükséges műszaki beavatkozásokat is elvégezték. Ennek ellenére továbbra is számos potenciálisan szennyezett terület található, köztük egykori hulladéklerakók és nagyipari telepek.

A **vízminőségi állapot** tekintetében a Duna esetében a közelmúlt szennyvíztisztító-telepi fejlesztéseinek köszönhetően javuló tendencia figyelhető meg. A Ráckevei (Soroksári)-Duna vízminősége ugyanakkor általában egy kategóriával rosszabb a Dunáénál, és a fővárosi kisvízfolyások többsége szennyezetten érkezik a város területére, majd a budapesti szakaszon a vízminőségük tovább romlik. A felszín alatti vizek szempontjából Budapest több területe érzékeny, különösen a vízbázisvédelmi területek és a karsztos, fokozottan érzékeny területek.

A **hulladékkezelés és köztisztaság** területén Budapest évente mintegy 2 millió tonna hulladékot termel, amelynek több mint fele építési-bontási eredetű. A hulladékgazdálkodás egyik fő problémája a települési hulladékok alacsony szelektív visszagyűjtési és hasznosítási aránya, valamint a hasznosítás nélküli lerakás magas aránya. A közszolgáltatás keretében begyűjtött települési hulladék mintegy 16%-át gyűjtik elkülönítetten. A hulladékkezelési infrastruktúra fejlesztése ugyanakkor folyamatos, többek között logisztikai központok, válogatóművek, hulladékudvarok, valamint újrahasználati és szemléletformálási központok kialakításával. A fővárosban emellett problémát jelent az illegális hulladéklerakások magas száma, különösen a periférikus területeken.

A **klímaváltozás** hatásai Budapesten egyre erőteljesebben jelentkeznek. Az évi középhőmérséklet emelkedésével növekszik a hőségnapok száma, miközben a hirtelen lezúduló nagy csapadékok és az aszályos időszakok egyaránt problémát jelentenek. A városi hőszigethatás különösen a belső városrészekben jelentős. A klímaváltozás mellett a közlekedési kibocsátások, az épületállomány elégtelen energiahatékonysága és a megújuló energiaforrások alacsony részaránya is fontos klímavédelmi kihívást jelentenek. A Fővárosi Önkormányzat 2030-ig 40%-os CO_2-kibocsátás-csökkentést vállalt a 2015. évi bázisévhez képest.

Érdemes még megemlíteni, hogy a főváros területén egységes, központilag szabályozott vagy kezelt **csapadékvíz-gazdálkodásról** gyakorlatilag nem beszélhetünk. A külső – elválasztott rendszerben csatornázott – kerületekben rendkívüli fontosságú a hiányzó csapadékvíz-elvezető művek kiépítése. Emellett megoldást nyújthat a csapadékvizekkel való decentralizált gazdálkodás is, mely nem csak a vízelvezető rendszerben, hanem inkább a keletkezés helyén kellene, hogy megvalósuljon. Az elválasztott rendszerben csatornázott területek esetében a csapadékvizek helyben tartását szükséges szorgalmazni. A belső – sűrűn beépített, zsúfolt közműhelyzettel rendelkező – kerületek egyesített rendszerben csatornázottak. Ezen területek esetében a csapadékvíz késleltetett elvezetésére kell törekedni, egyrészt ingatlanon belül kell ezt biztosítani, másrészt, a közterületek esetében egyéb, természetes módokat indokolt alkalmazni (például szikkasztóárok, esőkert, ideiglenes elöntési területek).

4.2.2 Táji és természeti adottságok, tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat

Budapest táji és természeti állapotát alapvetően a nagyvárosi, urbánus tájjelleg határozza meg. A legjelentősebb tájhasználati konfliktusok közé tartozik a beépített területek terjeszkedése, a tájképi és ökológiai szempontból értékes vagy érzékeny területek igénybevétele, a felhagyott iparterületek és barnamezős területek szennyezése, a hulladéklerakók által okozott tájsebek, valamint az infrastruktúra-létesítmények fragmentáló és izoláló hatása. A fejlesztések következtében a városkörnyéki tájszerkezet folyamatosan átalakul,

miközben a mezőgazdasági területek kiterjedése csökken. A barnamezős területek és felhagyott hulladéklerakók ugyanakkor a jövőbeni zöldinfrastruktúra-fejlesztések potenciális célterületeit is jelenthetik.

Az infrastruktúra fejlesztése különösen az ökológiai kapcsolatok szempontjából jelent kihívást. A vonalas létesítmények fragmentáló és izoláló hatása hozzájárult az élőhelyek közötti kapcsolatok gyengüléséhez. Az M0 autópálya és a sugárirányú úthálózat például jelentős elválasztó hatást gyakorol a gyűrűn belüli és kívüli élőhelyekre.

Budapest területének mintegy 65%-át, közel 34 ezer hektárt borít növényzettel fedett zöldfelület. Ebből közel 6000 hektár erdőterület, további mintegy 1000 hektár pedig zöldterület, elsősorban közpark és közkert. Az egy főre jutó zöldfelület mennyisége ugyanakkor nem egyenletes, és különösen a közparkok, közkertek tekintetében nem elegendő. A zöldfelületi rendszer jelenlegi állapotában nem tölti be megfelelően rekreációs és kondicionáló szerepét, mivel több területen kevés, illetve rossz állapotú zöldfelület áll rendelkezésre.

A zöldfelületek állapotát és fenntarthatóságát a fenntartási források korlátozottsága, valamint a tulajdonosi és kezelői viszonyok széttagoltsága is nehezíti. A fejlődő infrastruktúrával párhuzamosan szűkül a városi fák élettere, és romlik a fák egészségi állapota. A zöldinfrastruktúra szempontjából további kihívást jelent a klímaváltozás, különösen a szárazodó klíma, amely egyre nehezebbé teszi a zöldfelületek és erdőterületek fenntartását.

4.2.3 Örökségvédelem

Budapesten a területi védelmek – így többek között a világörökségi területek, műemléki területek, műemléki környezetek és régészeti lelőhelyek – mellett számos épület és épületegyüttes áll országos vagy helyi védelem alatt. A fővárosban közel 3000 műemléki védettség alatt álló elem, 13 történelmi emlékhely és 5 nemzeti emlékhely található, míg az Országház és környezete kiemelt nemzeti emlékhelynek minősül. Az építészeti örökség további jelentős elemei közé tartozik mintegy 1400, fővárosi helyi védelem alatt álló építmény.

4.3 A településrendezési és szakági javaslatok főbb környezetvédelmi összefüggései

A tervezett Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása

A módosítás a közlekedési infrastruktúra és a városi területhasználat szempontjából jelentős változás. A felszín feletti vasúti szakasz a korábbi felszín alatti kialakításhoz képest nagyobb tájképi és épített környezeti megjelenéssel jár, valamint lokális szinten növelheti a zaj- és rezgésterhelést. A nyomvonal változása a meglévő zöldfelületi elemeket is érinti, ezért a tervezett csereerdősítés szolgál kompenzációként. A módosítás környezetvédelmi szempontból elsősorban a közlekedési terhelés, a tájképi hatások és a zöldfelületek érintettsége révén releváns.

A XXIII. kerületi K-Hull terület megszüntetése

A módosítás a tervezett hulladékhasznosító mű megszüntetésével és általános gazdasági terület kijelölésével jár. Környezetvédelmi szempontból elsősorban a területhasználat és a várható környezeti terhelés változása miatt releváns. A térség Budapest jelentős zöldfelületi és mezőgazdasági területekkel rendelkező elővárosi

térsége, ezért a további területhasználat során a beépítés és a zöldfelületi arány alakulása táj- és zöldinfrastruktúra-szempontból is fontos.

Rákosrendező szabályozásának átmeneti rendezése

A módosítás a Mesterterv elkészültéig a terület szabályozását a hatályos kerületi építési szabályzathoz igazítja, valamint az akcióterület is változik. Környezetvédelmi szempontból ez elsősorban az épített környezet alakításához, a területhasználat szabályozásához és a későbbi fejlesztések kereteinek meghatározásához kapcsolódik. Rákosrendező ugyanakkor az átmeneti zóna egyik jelentős átalakuló területe, ahol a barnamezős rehabilitáció és a tervezett 25 hektáros városi park a jövőben jelentős táji és zöldinfrastruktúra-fejlesztési lehetőséget jelent.

Kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése

A módosítás a kötöttpályás közösségi közlekedés fejlesztését és az ehhez kapcsolódó szabályozási kereteket erősíti. Ez összefügg a közlekedési eredetű környezetterhelés mérséklésével, különösen a levegőminőség és a zajterhelés szempontjából.

Egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása

A módosítás elsősorban a fejlesztési területek térbeli kereteit érinti, így környezetvédelmi jelentősége az érintett területek későbbi területhasználatán és beépítésén keresztül érvényesülhet. A fejlesztési területeken a zöldfelületi arány és a környezeti szempontok érvényesítése a későbbi szabályozás során meghatározó lehet.

5 Tervi elemek részletes értékelése, várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások feltárása és értékelése

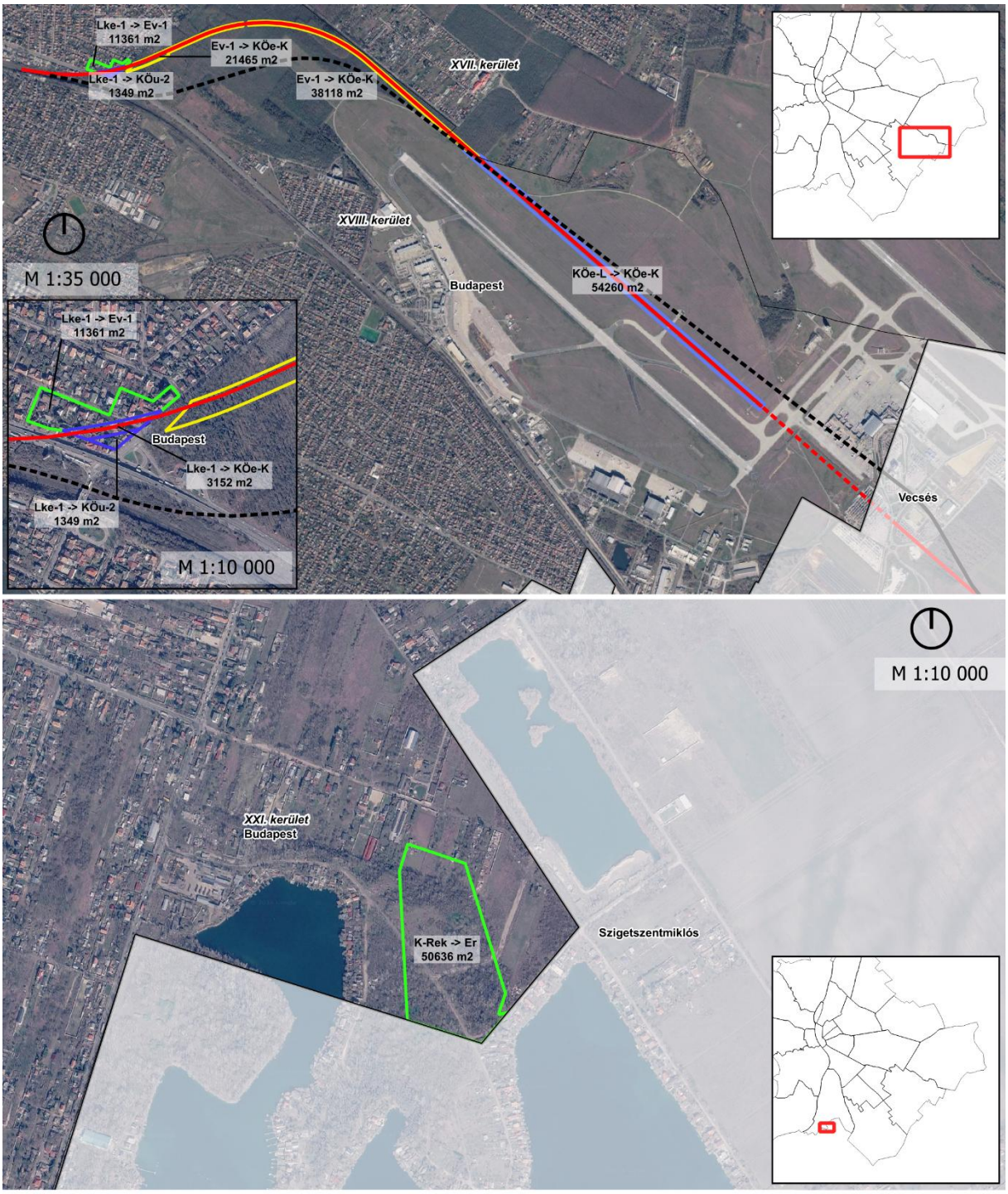
5.1 Tervezett Ferihegyi vasút nyomvonalának megváltozása

A hatályos FTT elfogadását megelőzően is tervezés alatt állt a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közvetlen vasúti kapcsolatának új nyomvonala, amelynek műszaki kialakítása és nyomvonalvezetése a hatályos terv elfogadását követően vált véglegessé. A jelenlegi módosítás célja ezért a pontosított nyomvonal és az ahhoz kapcsolódó területhasználati, közlekedési és korlátozási elemek átvezetése a tervbe. A XVIII. kerület területén a repülőtéri vasúti kapcsolat a korábban tervezetthez képest nagyobb részben felszíni vasútvonalként valósulna meg, a repülőtéri állomás alagútban vezetett szakaszának kivételével. A módosítás a beruházás megvalósíthatósága és műszaki kialakítása szempontjából indokolt, a pontosított nyomvonal a beruházás megvalósítását hatékonyabban szolgáló megoldást jelenthet.

A módosítás a tervet az alábbi főbb elemek szerint érinti:

1. A közlekedési területek és területbiztosítás módosítása: A pontosított vasúti nyomvonal mentén döntően KÖe-K általános használat jelenik meg, „Közlekedési infrastruktúra számára irányadó területbiztosítás" jelöléssel. A módosítás részben erdőterület (Ev-1) igénybevételével jár.
2. Az erdőterületek változása és csereterület biztosítása: Mintegy 5,96 ha erdőterület kerül egyéb, kötöttpályás közlekedési terület (KÖe-K) általános használatba. Az erdőterület átsorolásához szükséges csereterületet a terv részben helyben, a vasútfejlesztéssel érintett lakóterületek védelme érdekében biztosítja: a tervezett vasút és a lakóterület határán mintegy 1,14 ha nagyságú védőerdő (Ev-1) kerül kijelölésre. A további szükséges csereterület a XXI. kerület Csepel-Háros térségében, a déli városhatár mellett kerül kijelölésre: a 0213208 hrsz.-ú, Magyar Állam tulajdonában álló ingatlanon 5,06 ha nagyságú különleges beépítésre szánt rekreációs terület (K-Rek) rekreációs erdőterületbe (Er) történő átsorolása javasolt.
3. A vasútvonal felszíni vezetésének átvezetése: A közlekedési tervlapon a „középtáv Vasútvonal felszín alatt" jelölés helyett a „középtáv Vasútvonal felszínen" jelölés jelenik meg, a repülőtéri állomás alagútban tervezett szakaszának kivételével.
4. A vasúti védőtávolság módosítása: A Védelmi, korlátozási tervlapon a vasúti védőtávolság a módosított, pontosított vasúti nyomvonalhoz igazodóan kerül módosításra.

A Trtv. szerinti csereterület biztosítása mellett a körzeti erdőterv szerinti üzemtervezett erdők pótlása is szükséges az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény értelmében, de ezen eljárás nem jelen tervezési folyamat része, az erdészeti hatóság illetékes az üzemtervezett erdőterületek igénybevétele kapcsán.

A nyomvonal-módosítással érintett területen – a hatályos nyomvonalhoz hasonlóan – több helyen erdőterületek találhatók. Az új nyomvonal által érintett erdőállományok jellemzően kocsányos tölgyesek és akácosok. A Csévéző utca és a Gyömrői út kereszteződésének térségében az új nyomvonal meglévő

lakóingatlanokat is érint. A vasútvonal környezetében a lakóterületek védelme érdekében védőerdő-területek kijelölésére is sor kerül, amelyek szintén meglévő lakóingatlanok területén helyezkednek el.

A XXI. kerületben kijelölt csereerdősítési terület a Kavicsos-tó partján található. A területet jellemzően cserjés-fás vegetáció borítja, emellett kisebb forgalmú földutak is áthaladnak rajta. A terület jelenlegi állapotában elsősorban fás-cserjés, részben spontán kialakult növényállománnyal jellemezhető, amely a tervezett csereerdősítés számára megfelelő területhasználati alapot jelent.

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme

A fejlesztés következtében az erdőterületek érintettsége a korábbi nyomvonalhoz képest növekszik: míg a hatályos nyomvonal mintegy 1600 m hosszon érintett erdőterületeket, az új nyomvonal esetében ez az érték mintegy 2600 m-re emelkedik. Az érintett faállományok összetétele is eltérő. A korábbi nyomvonal jellemzően akácosokat érintett volna, míg az új nyomvonal kocsányos tölgyes állományokat is érint. A kocsányos tölgyesek élővilág-védelmi szempontból általában kedvezőbb ökológiai értéket képviselnek az akácosoknál, ezért az új nyomvonal az érintett erdőállományok minősége szempontjából kedvezőtlenebb változást jelent.

További lényeges szempont, hogy a hatályos nyomvonal a vizsgált szakaszon alagútban került volna kialakításra, ezért a felszíni erdőterületek tényleges érintettsége a kivitelezés technológiájától is függött volna. Az új, felszíni nyomvonal esetében az erdőterületek közvetlen érintettsége és az erdőállományok megszüntetésének szükségessége egyértelműbb, így az élővilágra gyakorolt közvetlen hatás várhatóan nagyobb.

A Gorkij utca környezetében kijelölt, részben védőerdő funkciót is betöltő csereerdősítési területek kompenzációs szerepe bizonytalan, mivel elhelyezkedésükből fakadó ökológiai szerepük kérdéses. Emiatt ezek az intézkedések az új nyomvonal által okozott élővilág-védelmi kedvezőtlen hatásokat csak korlátozottan képesek ellensúlyozni. Ezzel szemben a XXI. kerületben kijelölt csereerdősítési terület hosszú távon kedvező kompenzációs hatással járhat, mivel az erdőterület kialakítása révén a terület tartósan nagyobb természetvédelmi és ökológiai védelemben részesülhet.

Levegőtisztaság-védelem

A módosítás levegőtisztaság-védelmi szempontból összességében semlegesnek tekinthető. A módosítás közvetlenül nem eredményez jelentős változást a levegőterhelésben, ugyanakkor hozzájárul a beruházás megvalósíthatóságához. A közvetlen vasúti kapcsolat kialakítása hosszabb távon mérsékelheti a repülőtérre irányuló közúti, ezen belül a személygépjármű-forgalmat, ezáltal közvetetten kedvező hatással lehet a levegőminőségre.

Zaj- és rezgésvédelem

A felszíni vezetés következtében a környező lakóterületek közvetlenebbül lehetnek kitéve a vasúti közlekedés zaj- és rezgéshatásainak, ezért a módosítás e környezeti elem tekintetében várhatóan kedvezőtlen változást jelent. A felszíni vezetés következtében a környező lakóterületek közvetlenebbül lehetnek kitéve a vasúti közlekedés zaj- és rezgéshatásainak.

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme

A módosítás földtani közegre, felszíni és felszín alatti vizekre gyakorolt hatása a nyomvonal felszíni kialakítása és az érintett területek sajátosságai miatt az engedélyezési fázis során vizsgálandó a konkrét műszaki megoldások ismeretében.

A XXI. kerületben kijelölt csereerdősítési terület hidrogeológiai „B" védőidom területén helyezkedik el, továbbá jelentős kiterjedésben átlagosnál jobb minőségű termőföldeket érint. Erre tekintettel a korábban beépítésre szánt terület erdőterületté történő kijelölése kedvező változást jelent, mivel az erdősítés hosszú távon

hozzájárulhat a terület talajának és vízháztartásának védelméhez, valamint a területhasználatból eredő potenciális terhelések mérsékléséhez, különösen a Kavics-tó közelében.

Klímavédelem

A fejlesztés következtében az erdőterületek érintettsége a korábbi nyomvonalhoz képest növekszik: míg a hatályos nyomvonal mintegy 1600 m hosszon érintett erdőterületeket, az új nyomvonal esetében ez az érték mintegy 2600 m-re emelkedik. A hatályos nyomvonal a vizsgált szakaszon alagútban került volna kialakításra, ezért a felszíni erdőterületek tényleges érintettsége a kivitelezés technológiájától is függött volna. Az új, felszíni nyomvonal esetében az erdőterületek közvetlen érintettsége és az erdőállományok megszüntetésének szükségessége egyértelműbb. A fás szárú növényzet fontos szerepet játszik az üvegházhatású gázok elnyelésében, illetve a város adaptációs képességeinek (párologtatás, árnyékolás stb.) erősítésében. A csökkenő zöldfelületek következtében a városi hőszigethatás kis mértékben fokozódik.

Ezzel szemben a XXI. kerületben kijelölt csereerdősítési terület hosszú távon kedvező kompenzációs hatással járhat, mivel az erdőterület kialakítása révén a terület tartósan nagyobb védelemben részesülhet.

A módosítás közvetlen klímavédelmi hatása ugyanakkor nem tekinthető jelentősnek; a zöldfelületi és erdőterületi érintettség változása elsősorban lokális alkalmazkodási és ökológiai szempontból releváns. Ráadásul a beruházás megvalósíthatóságához hozzájárul a módosítás. A közvetlen vasúti kapcsolat kialakítása hosszabb távon mérsékelheti a repülőtérre irányuló közúti, ezen belül a személygépjármű-forgalmat, ezáltal közvetetten kedvező hatással lehet a dekarbonizációs célokra.

Tájvédelem

A fejlesztés következtében az erdőterületek érintettsége a korábbi nyomvonalhoz képest növekszik: míg a hatályos nyomvonal mintegy 1600 m hosszon érintett erdőterületeket, az új nyomvonal esetében ez az érték mintegy 2600 m-re emelkedik. Az érintett faállományok összetétele is eltérő. A korábbi nyomvonal jellemzően akácosokat érintett volna, míg az új nyomvonal kocsányos tölgyes állományokat is érint. A kocsányos tölgyesek tájvédelmi szempontból általában kedvezőbb értéket képviselnek az akácosoknál, ezért az új nyomvonal az érintett erdőállományok minősége szempontjából kedvezőtlenebb változást jelent.

További lényeges szempont, hogy a hatályos nyomvonal a vizsgált szakaszon alagútban került volna kialakításra, ezért a felszíni erdőterületek tényleges érintettsége a kivitelezés technológiájától is függött volna. Az új, felszíni nyomvonal esetében az erdőterületek közvetlen érintettsége és az erdőállományok megszüntetésének szükségessége egyértelműbb.

A felszínen vezetett új vasúti nyomvonal új, markáns, művi, lineáris elemként jelenik meg a tájban, ezáltal tájképi szempontból érzékelhető változást eredményez. Ugyanakkor a nyomvonal jelentős szakasza erdőterületek között halad, amelyek részben takarást biztosítanak, így a vasúti pálya a frekventált nézőpontokból várhatóan csak korlátozottan lesz érzékelhető. A Csévéző utca és a Gyömrői út kereszteződésének környékén fog markánsan új művi elemként megjelenni a városi tájban.

A XXI. kerületben kijelölt csereerdősítési terület hosszú távon kedvező kompenzációs hatással járhat, mivel az erdőterület kialakítása révén a terület tartósan nagyobb védelemben részesülhet. Ráadásul a terület érintett a Tájképvédelmi terület övezetével.

Épített környezet

A módosítás csereerdősítésre kijelölt területe érinti a „Csepel, kavicsbánya” elnevezésű nyilvántartott régészeti lelőhelyet. A módosítás során beépítésre szánt terület kerül át erdőterületbe, ami a régészeti lelőhely szempontjából kis mértékben kedvező.

Társadalmi hatások

A módosítás a beruházás megvalósíthatósága és műszaki kialakítása szempontjából indokolt, és a beruházás megvalósítását hatékonyabban szolgáló megoldást jelenthet. Társadalmi szempontból kedvező hatásként értékelhető, hogy a módosítás hozzájárulhat a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közvetlen vasúti kapcsolatának megvalósításához. A vasúti kapcsolat kialakítása javítja a repülőtér közösségi közlekedéssel való elérhetőségét, alternatívát biztosít a közúti megközelítéssel szemben, és ezáltal hozzájárulhat a fenntarthatóbb közlekedési lehetőségek bővítéséhez és a kedvezőbb városi életminőséghez.

5.2 XXIII. kerületi tervezett Hulladékkezelő, hulladéklerakó területe (K-Hull) megszüntetése

Tulajdonosi kérelem és a MOHU tájékoztatása alapján, miszerint a területen hulladékhasznosító mű építése már nem tervezett, a korábban hulladékhasznosító építésére kijelölt terület általános használatának módosítása javasolt gazdasági általános használatú területbe.

Az FTFT Fejlesztési tervlap javasolt módosítása szerint a BFRSZ 29. melléklet 65-434 szelvénye is módosul, az új gazdasági terület vonatkozásában a szomszédos gazdasági területen megengedett szintterületi átlagérték értékének alkalmazásával. A területen az eddigi 1,0(1,0+0,0) szintterületi átlagérték helyett 2,0(1,5+0,5) érték tervezett.

A területen jelenleg néhány lakóingatlan, gazdasági terület, valamint erdősült és gyepes, legelőként hasznosított területek találhatók.

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme

Kis mértékben kedvezőtlen változás történik, ugyanis az új általános gazdasági területen nagyobb beépítési intenzitás lehetséges, kisebb zöldfelületi aránnyal. Így a módosítás következtében a biológiailag aktív felületek területe csökken, a beépítési intenzitás fokozódik és a talajlezárás káros hatásai jobban érvényesülnek, emiatt

élővilág-védelmi oldalról kis mértékben kedvezőtlen hatást eredményeznek a módosítások. A területen meglévő fás állományok kivágásra kerülhetnek, melyek fontos élőhelyeket jelentenek a városi környezetben, ami szintén kedvezőtlen hatással bír.

Levegőtisztaság-védelem

A korábban hulladékhasznosító mű elhelyezésére kijelölt terület általános gazdasági használatú területté történő módosítása levegőtisztaság-védelmi szempontból összességében semleges hatásúnak tekinthető. Bár a konkrét hulladékhasznosító létesítmény megvalósítása nem tervezett, a gazdasági általános használat továbbra is gazdasági célú beépítést és a korábbi tervezett területhasználathoz hasonló jellegű környezethasználatot és környezeti terhelést tesz lehetővé.

Zaj- és rezgésvédelem

A korábban hulladékhasznosító mű elhelyezésére kijelölt terület általános gazdasági használatú területté történő módosítása zaj- és rezgésvédelmi szempontból összességében semleges hatásúnak tekinthető. Bár a konkrét hulladékhasznosító létesítmény megvalósítása nem tervezett, a gazdasági általános használat továbbra is gazdasági célú beépítést és a korábbi tervezett területhasználathoz hasonló jellegű környezethasználatot és környezeti terhelést tesz lehetővé.

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme

A korábban hulladékhasznosító mű elhelyezésére kijelölt terület általános gazdasági használatú területté történő módosítása a földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme szempontjából összességében semleges hatásúnak tekinthető. Bár a konkrét hulladékhasznosító létesítmény megvalósítása nem tervezett, a gazdasági általános használat továbbra is gazdasági célú beépítést és a korábbi tervezett területhasználathoz hasonló jellegű környezethasználatot és környezeti terhelést tesz lehetővé.

Klímavédelem

Klímavédelmi szempontból kis mértékben kedvezőtlen változás történik, ugyanis az új általános gazdasági területen nagyobb beépítési intenzitás lehetséges, kisebb zöldfelületi aránnyal. Emiatt a módosítás területén a biológiailag aktív felületek területe csökken, a beépítési intenzitás fokozódik és fás állományok kerülhetnek kivágásra. A fás szárú növényzet fontos szerepet játszik az üvegházhatású gázok elnyelésében, illetve a város adaptációs képességeinek (párologtatás, árnyékolás stb.) erősítésében. A csökkenő zöldfelületek következtében a városi hőszigethatás kis mértékben fokozódik.

Tájvédelem

Tájvédelmi szempontból kis mértékben kedvezőtlen változás történik, ugyanis az új általános gazdasági területen nagyobb beépítési intenzitás lehetséges, kisebb zöldfelületi aránnyal. Emiatt a módosítás területén a biológiailag aktív felületek területe csökken, a beépítési intenzitás fokozódik és fás állományok kerülhetnek kivágásra. A meglévő fás állományok kivágása kedvezőtlen hatást gyakorol a tájképre. A tájszerkezet tekintetében semleges hatásról beszélhetünk, ugyanis már jelenleg is általános gazdasági területként szabályozott területekhez csatlakozik a módosítás.

Épített környezet

A módosítás érinti a „Ker.Északi határ-Grassalkovich út-vasútvonal-Erzsébet u." elnevezésű nyilvántartott régészeti lelőhelyet. Mivel a módosítás már jelenleg is beépítésre szánt területet sorol át egy másik beépítésre szánt területbe, lényegi hatást nem okoz az épített környezet tekintetében. A hatás semleges.

5.3 Rákosrendezői fejlesztési terület szabályozásának rendezése

A Rákosrendező fejlesztési területét érintő módosítások elsősorban a terület fejlesztési ütemezésének és területhasználati kereteinek pontosítását szolgálják. A terület új, hosszú távú–távlati fejlesztési akcióterületként kerül meghatározásra, mivel a részletes területhasználat a készülő Mesterterv elfogadását követően határozható meg megfelelően. Ennek megfelelően átmenetileg a hatályos KÉSZ szerinti általános használatok (Vi-2, Gksz, Zk és KÖe-K) kerülnek feltüntetésre, miközben a távlati területfelhasználás és az ahhoz kapcsolódó szintterületi átlagértékek is rögzítésre kerülnek.

Emellett módosul a XIV/1 – Rákosrendező akcióterület határa is: a 39834/10 hrsz.-ú ingatlan déli, valamint a 39834/11 hrsz.-ú ingatlan északi része kikerül az akcióterületből, mivel ezek a Nagy Lajos király útja és a Szegedi út tervezett különszintű kapcsolatának fejlesztéséhez kapcsolódnak.

3. ábra: Hatályos és tervezett BFRSZ

A terület érinti az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosóját (Rákos-patak).

A terület a „Rákosrendező" barnamezős területen található.

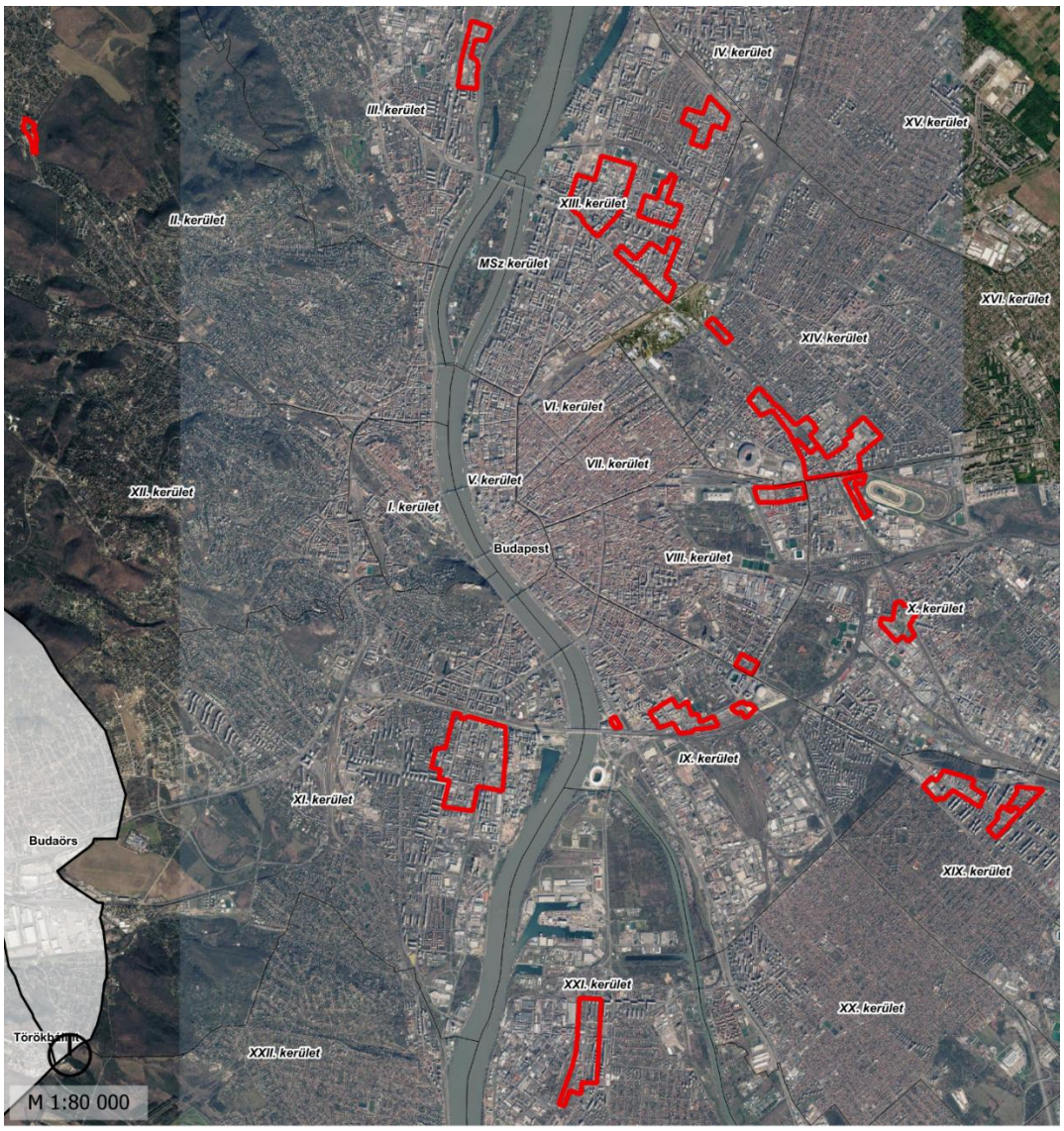
A módosítás érinti a „Alsórákos, Vasúttörténeti Parktól délre" elnevezésű régészeti lelőhelyet, ugyanakkor semleges hatással bír rá.

A módosítás alapvetően technikai jellegű változás, amely önmagában nem jár tényleges környezeti hatással. A módosítás célja, hogy a területhasználati besorolások és az építési szabályok pontosítása a konkrét fejlesztési elképzelések, valamint a Mesterterv ismeretében, azokhoz megfelelően igazodva történhessen meg. Ennek megfelelően a módosítás a környezeti elemek állapotában vagy azok terhelésében önmagában nem eredményez érdemi változást.

5.4 Kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése

A módosítás célja, hogy a csökkentett parkolási lehetőségek alkalmazására alkalmas területek a Belső zónán kívül is egyértelműen lehatárolásra kerüljenek. Ennek keretében a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek konkrét területi lehatárolást kapnak, megteremtve ezzel a KÉSZ-ekkel való egyértelmű megfeleltethetőség feltételeit. A kijelölés a kötöttpályás közösségi közlekedési hálózat elérhetőségét és az egyes területek fejlesztési potenciálját figyelembe véve támogatja a személygépkocsi-elhelyezési igény differenciált szabályozását.

Környezeti szempontból a módosítás lényege, hogy a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező területeken csökkenthető a személygépkocsi-parkolásra vonatkozó igény, ami ösztönzi a közösségi közlekedés használatát és mérsékelheti a személygépkocsi-forgalmat. Az új akcióterületek elsősorban fejlesztési potenciállal rendelkező területeket érintenek, jellemzően munkahelyi és lakóterületi fejlesztési céltérségekben.

Településhatár | Kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése
Kerülethatár

Élővilág-védelem, biológiai sokféleség védelme

A módosítás önmagában nem eredményez új beépítést vagy közvetlen területhasználat-változást, így az élőhelyek és a biológiai sokféleség közvetlen érintettsége nem várható, a hatás semleges.

Levegőtisztaság-védelem

A csökkentett parkolási lehetőségek a jól elérhető kötöttpályás közösségi közlekedés használatát ösztönözhetik, ami hosszabb távon mérsékelheti a személygépkocsi-forgalmat és az ahhoz kapcsolódó légszennyezést, így kis mértékben kedvező hatás várható.

Zaj- és rezgésvédelem

A személygépkocsi-forgalom esetleges mérséklődése a közúti közlekedésből származó zajterhelés csökkenését eredményezheti, így kis mértékben kedvező hatás várható.

Földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek védelme

A módosítás nem jár közvetlen területhasználati vagy beépítési változással, ezért a talaj és a felszíni, illetve felszín alatti vizek állapotára közvetlen hatás nem várható, a hatás semleges.

A II. kerületi hűvösvölgyi akcióterület (K/II/1), valamint a Kőbánya alsó vasútállomás akcióterület (K/X/2) karsztos területet érint.

A III. kerületi filatorigáti akcióterület (K/III/1) hidrogeológiai „B" védőövezetet érint, a mexikói úti akcióterület (K/XIV/1) hidrogeológiai „B" védőidomot érint.

Klímavédelem

A személygépkocsi-használat és az ahhoz kapcsolódó közúti forgalom mérséklése hozzájárulhat a közlekedési eredetű üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez, így kis mértékben kedvező hatás várható.

Tájvédelem

A területek számos barnamezős területet érintenek. A módosítás nem változtatja meg közvetlenül a területhasználatot, a tájszerkezetet vagy a tájképi jellemzőket, ezért közvetlen tájvédelmi hatás nem várható.

Az alábbi akcióterületek érintik a Tájképvédelmi terület övezetét: II. kerületi hűvösvölgyi akcióterület (K/II/1), III. kerületi filatorigáti akcióterület (K/III/1),

Épített környezet

Az épített környezet védett elemeire, illetve a különböző örökségvédelmi elemekre semleges hatással van a módosítás, ugyanis az akcióterületek célja, hogy a csökkentett parkolási lehetőségek alkalmazására alkalmas területek legyenek kijelölve.

A módosítás az alábbi nyilvántartott régészeti lelőhelyeket érinti:

- Csepel (K/XXI/1 akcióterület)
- Budaörsi út-vasút-Péterhegyi út-XI.ker közigazgatási h.-Fehérvári út (K/XI/1 akcióterület)
- Duna-parti őskori telepek és az albertfalvai kat. tábor (K/XI/1 akcióterület)
- Hauszmann utca (K/XI/1 akcióterület)
- Kaposvár utca 5-7. (K/XI/1 akcióterület)
- Petzval József utca 18-22. (K/XI/1 akcióterület)
- Sopron utca 61. (K/XI/1 akcióterület)
- Üllői út 133-135. (K/IX/1 akcióterület)
- Angyalföldi I. kincs, Lehel u.-Jász u.-Róbert Károly krt. (K/XIII/2 akcióterület)

- Mór utca (K/XIII/2 akcióterület)
- Árpád híd-Váci út-Szt. István krt.-Duna folyam (K/XIII/1 akcióterület)
- XIII. ker. Avar és középkori telep (K/XIII/1 akcióterület)
- Óbuda és Békásmegyer (K/III/1 akcióterület)
- Rezeda utca 2- 10. (K/II/1 akcióterület)

Az alábbi védett régészeti lelőhelyeket:

- Aquincum katonaváros teljes területe (K/III/1 akcióterület)
- Aquincum municipium déli külvárosa (K/III/1 akcióterület)
- Filatorigát, Ladik utca (K/III/1 akcióterület)
- Ladik utca és környéke (K/III/1 akcióterület)
- Szentendrei út 63-67. (K/III/1 akcióterület)

Az alábbi műemlékek érintettek:

- óvoda (K/III/1 akcióterület)
- Iskola (K/III/1 akcióterület)
- 'gazdasági iskola' (K/III/1 akcióterület)
- Lakóház (K/XIII/1 akcióterület)
- Lakóház (K/XIII/2 akcióterület)
- 5. számú istálló (K/X/1 akcióterület)
- 26. számú istálló és raktár (K/X/1 akcióterület)
- 9. számú istálló (K/X/1 akcióterület)
- 11. számú istálló (K/X/1 akcióterület)
- Pályafelügyelői ház (K/X/1 akcióterület)
- 7. számú istálló (K/X/1 akcióterület)
- 13. számú istálló (K/X/1 akcióterület)
- Műhely és mosókonyha (K/X/1 akcióterület)
- Elkülönítő istálló (K/X/1 akcióterület)
- állomásépület (K/X/2 akcióterület)
- peronrendszer (K/X/2 akcióterület)
- Rendőrkapitányság (K/XXI/1 akcióterület)
- Posta (K/XXI/1 akcióterület)
- Nep. Sz. János szobor (K/XXI/1 akcióterület)
- R.k. templom (K/XXI/1 akcióterület)

Az alábbi helyi védett építmények érintettek:

- egykori Harisnyagyár épületei és kémény (K/III/1 akcióterület)
- gimnázium (K/XIII/4 akcióterület)
- eredetileg Pest megyei Bíróság (K/XIV/2/A akcióterület)
- egykori telefongyár-irodaház - Siemens-irodaház (K/XIV/2/A akcióterület)
- középület (K/XIV/2/B akcióterület)
- Székesfővárosi kislakásos bérházak (K/VIII/1 akcióterület)
- elemi iskola (K/VIII/1 akcióterület)
- művésztelep (K/VIII/1 akcióterület)
- eredetileg magtárépület (K/X/2 akcióterület)
- eredetileg Beloiannisz Híradástechnikai Gyár (K/XI/1 akcióterület)
- eredetileg vámház (K/XI/1 akcióterület)
- egykori Excelsior autószerviz és töltőállomás (K/XI/1 akcióterület)
- eredetileg ELMÜ-lakóház (K/XI/1 akcióterület)
- VERTESZ irodaház (K/XI/1 akcióterület)
- egykori pártház (K/XXI/1 akcióterület)

A K/III/1 akcióterület érinti még „A római birodalom határai - A dunai limes magyarországi szakasza" világörökségi várományosi helyszín védőövezetét.

Társadalmi hatások

A módosítás a jó kötöttpályás közösségi közlekedési kapcsolattal rendelkező területeken támogatja a közösségi közlekedés előnyben részesítését és a személygépkocsi-használat mérséklését. Ez javíthatja a fenntartható közlekedési lehetőségek elérhetőségét, csökkentheti a parkolási igényt és a közúti forgalomhoz kapcsolódó környezeti terheléseket, ezáltal hosszabb távon hozzájárulhat az élhetőbb városi környezet kialakításához.

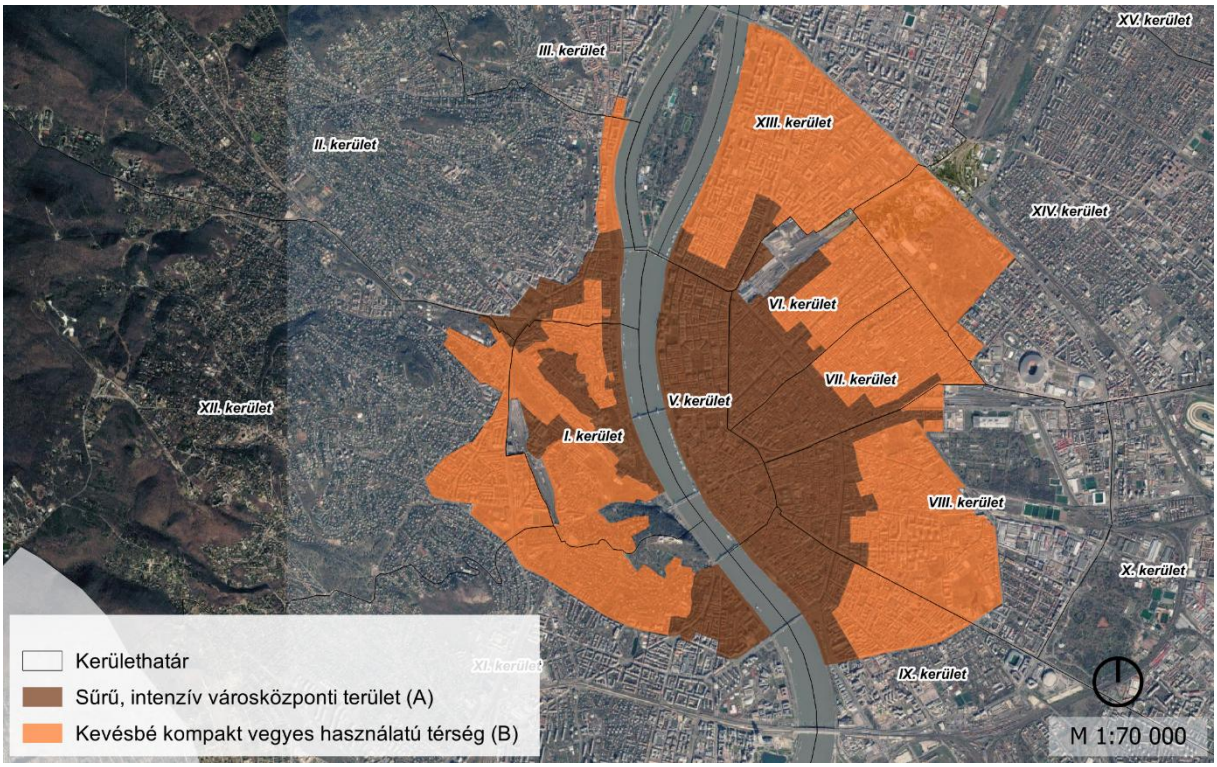
5.5 Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása

A fejlesztési akcióterület a 2023. évi C. törvény 16. § 43. pontja alapján a „a település közigazgatási területén belül lehatárolt, a rövid, közép- és hosszú távú fejlesztési célok megvalósítását szolgáló területegység". A településfejlesztési tervben az önkormányzat rögzíti a fejlesztési akcióterületeket és javaslatot tesz az akcióterületek hasznosításának jellegére és módjára, a célrendszer megvalósítását célzó fejlesztési céladatokra.

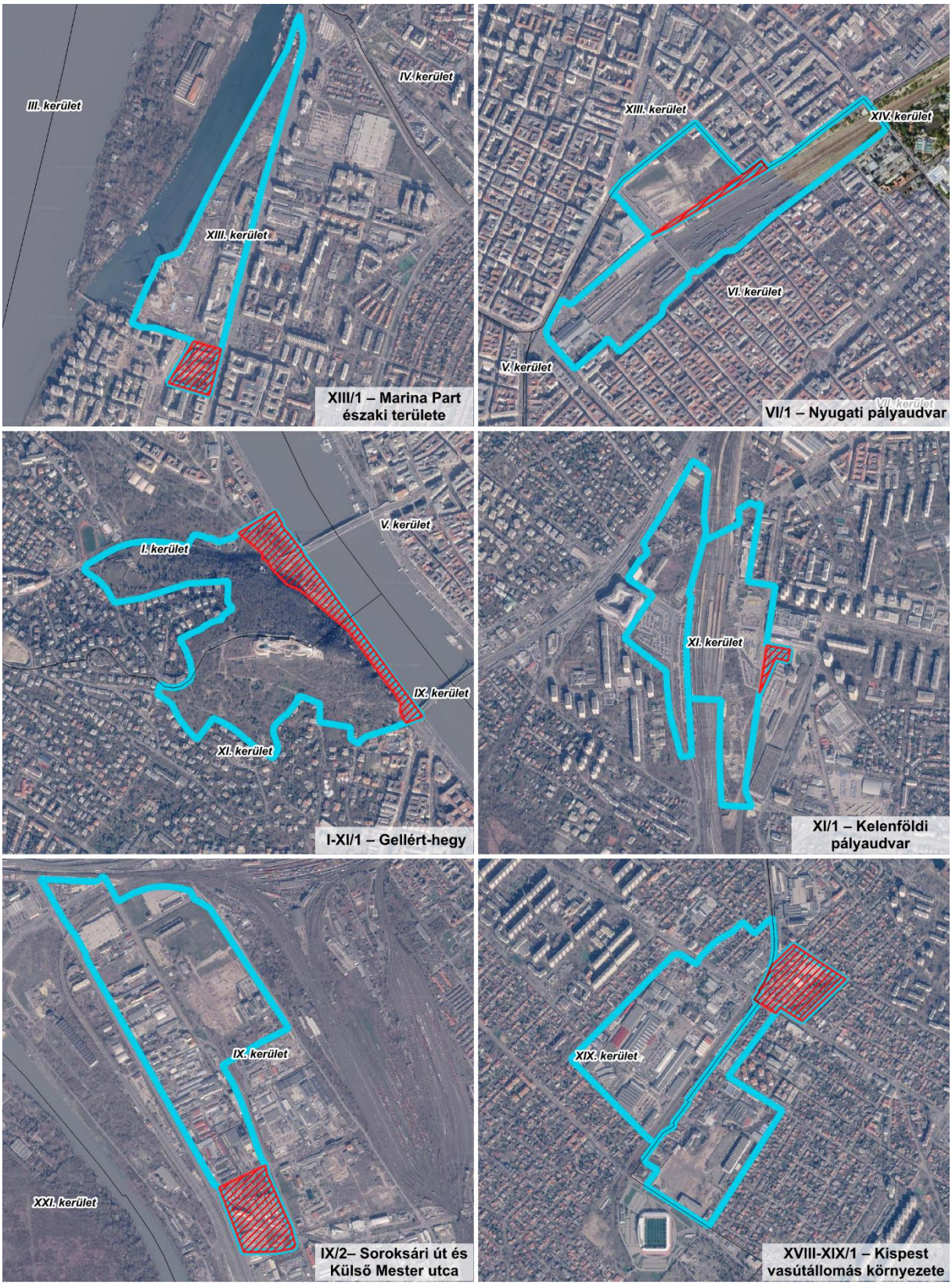
Az FTFT a kitűzött városfejlesztési hosszú és középtávú városfejlesztési célok megvalósítása érdekében céladatokat rögzít az akcióterületekre vonatkozóan a településtervezési szabályzattal összhangban, melyek közül az alábbiak jelentősen érintik a környezeti elemek állapotát:

- hozzávetőleges lakásszám meghatározása,
- becsült szintterület meghatározása (m^2-ben),
- a zöldfelület elvárt méretének meghatározása (%-ban vagy hektárban kifejezve),
- teljes értékű (talajkapcsolatos) zöldfelületek alkalmazásának előírása,
- zöldtetők kialakításának követelménye lapostetős épületek esetén
- játszóterek létesítésének meghatározása,
- közlekedési infrastruktúrára vonatkozó követelmények meghatározása.

Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása kapcsán két fő típusú változás különíthető el. Egyrészt a Buda/Pest – Belváros akcióterület Duna menti részének pontosítása és belső tagolása történik meg a településfejlesztési célokkal összhangban, a sűrű, intenzív városközponti terület („A" jelű terület), valamint az azt körülvevő, kevésbé kompakt vegyes használatú térség („B" jelű terület) elkülönítésével:

Másrészt egyes meglévő akcióterületek határának pontosítása és módosítása történik a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedési megállóhelyek gyalogos elérhetősége, valamint a BFRSZ-ben és a kerületi építési szabályzatokban biztosított fejlesztési lehetőségek figyelembevételével.

Az alábbiakban akcióterületenként értékeljük a környezeti hatásokat.

Buda/Pest – Belváros akcióterület

A Buda/Pest – Belváros akcióterületet érintő módosítás környezeti szempontból semleges hatásúnak tekinthető, mivel alapvetően a fejlesztési akcióterület lehatárolásának és belső tagolásának pontosítását jelenti, és önmagában nem eredményez konkrét területhasználati vagy beépítési változást. A környezeti hatások elsősorban a későbbi, a differenciált fejlesztési keretek alapján megvalósuló beruházásokhoz kapcsolódhatnak.

Az akcióterület számos természet-, táj- és környezetvédelmi elemet, illetve örökség- és épített környezetvédelmi elemet érint, lévén a teljes budapesti belvárost lefedi a területi kiterjedése.

Az akcióterület barnamezős területeket is érint.

I-XI/1 – Gellért-hegy akcióterület

A I-XI/1 – Gellért-hegy akcióterület határa kiegészült a Duna menti zónába tartozó 5537/5, 5537/7, 5539-5542 és az 5544 helyrajzi számú ingatlanokkal és az 5536/1-2, 5537/4, 5960, 6229/1-2 helyrajzi számú ingatlanok egyes szakaszaival a terület egységes kezelhetősége érdekében.

A Gellért-hegyi közpark rekreációs és kulturális fejlesztésével és az ökologikus zöldfelület-fenntartás hangsúlyozásával kedvezőbb környezeti állapotokat idéz elő az akcióterület, ennélfogva a bővülés is kis mértékben kedvezőnek tekinthető.

Az akcióterület érinti ex lege területeket, a Gellérthegy Természetvédelmi Területet, a Tájképvédelmi terület övezetét, barlangok felszíni védőövezetét, az országos ökológiai hálózat egyes övezeteit, érint karsztos területet, valamint vízbázis védőterületeket.

Az akcióterület az alábbi nyilvántartott régészeti lelőhelyeket, valamint védett régészeti lelőhelyeket érinti:

Nyilvántartott lelőhelyek:
- Budai Főgyűjtőcsatorna
- Budaörsi út-vasút-Péterhegyi út-XI.ker közigazgatási h.-Fehérvári út
- I. kerület teljes terület
- Kelta oppidium a Gellérthegyen és közvetlen környezetében
- Szent Gellért tér, Hotel bejárata előtt

Védett lelőhelyek:
- Döbrentei tér
- Döbrentei tér II.
- Gellért-hegyi-barlang
- Gellérthegy
- Gellérthegy, Citadella
- Gellérthegy, D-i oldal
- Középkori Minor Pest, Alhévíz, Középkori Kelenföld
- Rácfürdő
- Rudas fürdő
- Rudas fürdő környéke

Érinti még a Budapest műemléki jelentőségű területét, valamint a Budapest - a Duna-partok, a Budai Várnegyed és az Andrássy út világörökségi helyszínt. Műemlékek közül a Citadella, A gellérthegyi díszkivilágítás transzformátorháza, a Rudas fürdő, valamint a Rác fürdő érintett. Ezenfelül helyi védett építményt is érint: Gellérthegyi víztározó.

VI/1 – Nyugati pályaudvar akcióterület

A VI/1 – Nyugati pályaudvar akcióterület „A" és „B" jelű területének határa módosult a 38224/37-39 helyrajzi számú ingatlanok határához igazodva.

A területegységen belül történt módosulás, emiatt semleges környezeti hatásról beszélhetünk.

Az akcióterület barnamezős területet érint.

Az akcióterület érinti a Nyugati pályaudvar felvételi épülete és a Posta épületének műemléki környezetét. Érinti még a Nyugati pályaudvar felvételi épületét.

IX/2– Soroksári út és Külső Mester utca közötti fejlesztési területek

A IX/2– Soroksári út és Külső Mester utca közötti fejlesztési területek akcióterület határa kiegészült a 38098, 38103/1, 38130/1, 38191/2-3, 38191/5, 38191/7, 38191/9, 38191/11-12, 38200/3 és a 38207/7 helyrajzi számú ingatlanokkal, valamint a 38190, 38200/4, 38207/9-10 helyrajzi számú ingatlanok Vi-1 általános használatba sorolt részével, illetve a Kén utca (38094 hrsz.) és Illatos út (38228 hrsz.) érintett szakaszaival, mivel a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedési megállóhelyek gyalogos elérési távolságával összefüggő részletes vizsgálatok alapján fejlesztési potenciál és parkolási célérték meghatározása ezt indokolja.

Az akcióterületen a konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, valamint a zöldinfrastruktúrára vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő, ennélfogva a bővülés is kis mértékben kedvezőnek tekinthető.

Az akcióterület barnamezős területet érint.

Az akcióterület az alábbi nyilvántartott régészeti lelőhelyet érinti: Déli vasúti összekötő-Ferencvárosi pu.-Üllői út-Határ út-dél. Érinti még a Sertésvásárcsarnok műemléket, valamint az egykori Gyapjúforgalmi Raktárközpont toronyépületét, és a Képzőművészeti Szakmunkásképző Iskolát, mint helyi védett építmények.

XI/1 – Kelenföldi pályaudvar

A XI/1 – Kelenföldi pályaudvar akcióterület határa kiegészült a 2865/5 helyrajzi számú ingatlannal, a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedési megállóhelyek gyalogos elérési távolságával összefüggő részletes vizsgálatok alapján fejlesztési potenciál és parkolási célérték meghatározása ezt indokolja.

A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő, ennélfogva a bővülés is kis mértékben kedvezőnek tekinthető.

Az akcióterület barnamezős területet érint.

Az akcióterület az alábbi műemlékeket érinti: Kelenföldi pályaudvar forgalomirányító központja, Kelenföldi pályaudvar felvételi épülete, Vasutas lakóház. Ezenfelül a Kelenföldi pályaudvar épületegyüttese műemléki környezete érintett. A nyilvántartott régészeti lelőhelyek közül az alábbiak érintettek:

- Budaörsi út-vasút-Péterhegyi út-XI.ker közigazgatási h.-Fehérvári út
- Etele tér, 4-es metró járműtelep
- Kőérberek, Örsöd, Dobogó, Őrmező, Péterhegy

XIII/1 – Marina Part északi területe

A XIII/1 – Marina Part északi területe akcióterület határa kiegészült a 25941 helyrajzi számú ingatlannal, a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedési megállóhelyek gyalogos elérési távolságával összefüggő részletes vizsgálatok alapján fejlesztési potenciál és parkolási célérték meghatározása ezt indokolja.

A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, a zajvédelemre, a zöldinfrastruktúrára, valamint a rekreációs lehetőségekre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő, ennélfogva a bővülés is kis mértékben kedvezőnek tekinthető.

Az akcióterület érinti a Tájképvédelmi terület övezetét.

Az akcióterület barnamezős területet érint.

Az akcióterület az alábbi nyilvántartott régészeti lelőhelyeket érinti:

- Árpád híd-Váci út-Szt. István krt.-Duna folyam
- Cserhalom u. 4-6.
- Vizafogó, Meder utca 7-9.
- Vizafogó, Mura utca

Érinti még a Fertőtlenítő Intézet műemléket.

XVIII-XIX/1 – Kispest vasútállomás környezete

A XVIII-XIX/1 – Kispest vasútállomás környezete akcióterület esetében határa az „A" jelű terület a 164055-164074, 164083-164103/2 helyrajzi számú ingatlanokkal, valamint a 163353, 163629, 164046, 164083 és a 164104 helyrajzi számú közúti és vasúti telkek érintett szakaszaival egészült ki. A „B" jelű terület pedig a 152407-152439, a 152441-152458 helyrajzi számú ingatlanokkal, valamint a 152171, 152459, 152460 és a 152635 helyrajzi számú közúti és vasúti telkek érintett szakaszaival került bővítésre.

A konkrét beépítésekre, a talajszennyezettség feltárására és kármentesítésére, a közlekedésre, valamint a zajvédelemre vonatkozó előírások kedvezőbb környezeti állapotokat idéznek elő, ennélfogva a bővülés is kis mértékben kedvezőnek tekinthető.

Az akcióterület barnamezős területet érint.

Az akcióterület érinti a Lenkei utca 9. nyilvántartott régészeti lelőhelyet, valamint az alábbi helyi védett építményeket:

- egykori Kispesti Textilgyár, csarnoképület és lakóépület
- egykori Steiner Adolf Magyar Szalagszövő Gyár Szentlőrinc nevű üzeme, séd-tetős csarnoképület
- shed-tetős csarnok

Összességében megállapítható, hogy az akcióterületi változások egyik környezeti közeg tekintetében sem eredményeznek kedvezőtlen hatást, a módosítások semleges, de többségében kis mértékben kedvező környezeti hatással járnak.

6 A terv részletes értékeléséből levont következtetések

6.1 Azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek

Az alábbi táblázat összefoglalóan értékeli a tervi módosításokat környezeti elemenként, rendszerenként.

Hatótényező	Hatásviselő	Környezeti elemek, rendszerek							
		Élővilág	Levegő	Zaj	Víz, talaj	Klíma	Táj	Ép. körny.	Társadalom
Ferihegyi gyorsvasút nyomvonal változása és csereerdősítés	környező településrészek	--	0	--	+	-	--	+	++
tervezett hulladékhasznosító megvalósításának elmaradása, helyett általános gazdasági terület kijelölése	módosítással érintett ingatlanok és környezetük	-	0	0	0	-	-	0	0
Rákosrendezői fejlesztési terület szabályozásának rendezése	környező településrészek	0	0	0	0	0	0	0	0
kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése, csökkentett parkolási lehetőségek alkalmazása	környező településrészek	0	+	+	0	+	0	0	+
egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása	környező településrészek	+	+	+	+	+	+	+	+

++ kedvező hatást gyakorol a környezeti komponensre
+ kis mértékben kedvező hatást gyakorol a környezeti komponensre
0 bizonytalan megítélésű vagy nem létező kapcsolat
- kis mértékben negatív hatást gyakorol a környezeti komponensre
-- negatív hatást gyakorol a környezeti komponensre

Megállapítható, hogy a terv nincs jelentős hatással egyik környezeti jellemzőre, vagy környezeti rendszerre sem.

Lokális szinten a tervezett hulladékhasznosító mű megvalósításának elmaradása, illetve az általános gazdasági területhasználat kijelölése kisebb mértékben kedvezőtlen hatással járhat az élővilág, a klíma és a táj szempontjából.

Településrész szinten a Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása jelenti a kedvezőtlen környezeti hatást, amely az érintett településrészeken elsősorban az élővilágot, a zajterhelést és a tájképet érinti. Ugyanakkor a módosítás a beruházás megvalósíthatósága és műszaki kialakítása szempontjából indokolt, és a beruházás megvalósítását hatékonyabban szolgáló megoldást jelenthet. Társadalmi szempontból kedvező hatásként értékelhető, hogy a vasúti kapcsolat kialakítása javítja a repülőtér közösségi közlekedéssel való elérhetőségét, alternatívát biztosít a közúti megközelítéssel szemben, és ezáltal hozzájárulhat a fenntarthatóbb közlekedési lehetőségek bővítéséhez és a kedvezőbb városi életminőséghez.

Kedvező, hogy a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése és a csökkentett parkolási lehetőségek alkalmazása a levegő, a zaj és a klíma szempontjából kedvező hatásokat generálhat településrész szinten. Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása valamennyi vizsgált környezeti komponens tekintetében kedvező hatást mutat kis mértékben. A Rákosrendező fejlesztési terület szabályozásának rendezése önmagában nem jár érdemi környezeti hatással.

Összvárosi szinten a kötöttpályás közösségi közlekedéshez kapcsolódó módosítások közvetetten kedvező környezeti hatásokat alapozhatnak meg a közösségi közlekedés előnyben részesítésével, a személygépkocsi-használat mérséklésével, valamint az ezekhez kapcsolódó levegőminőségi és klímavédelmi előnyökkel.

A tervi módosítások összességében nem eredményeznek jelentős kedvezőtlen összvárosi környezeti hatást; a kedvezőtlen hatások döntően helyi és településrész szinten jelentkeznek, miközben több módosítás közvetetten összvárosi szinten is kedvező folyamatokat támogat.

6.2 Azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel

Összességében a tervi módosításokból adódóan az alábbi kedvezőtlen hatásokat eredményező hatótényező érvényesül a területen:

- Ferihegyi gyorsvasút nyomvonal változása
- Tervezett hulladékhasznosító megvalósításának elmaradása, helyett általános gazdasági terület kijelölése

Lokális szinten a tervezett hulladékhasznosító mű megvalósításának elmaradása, illetve az általános gazdasági területhasználat kijelölése kisebb mértékben kedvezőtlen hatással járhat az élővilág, a klíma és a táj szempontjából. Településrész szinten a Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása jelenti a kedvezőtlen környezeti hatást, amely az érintett településrészeken elsősorban az élővilágot, a zajterhelést és a tájképet érinti. Ugyanakkor a módosítás a beruházás megvalósíthatósága és műszaki kialakítása szempontjából indokolt, és a beruházás megvalósítását hatékonyabban szolgáló megoldást jelenthet.

Összvárosi szinten a kötöttpályás közösségi közlekedéshez kapcsolódó módosítások közvetetten kedvező környezeti hatásokat alapozhatnak meg a közösségi közlekedés előnyben részesítésével, a személygépkocsi-használat mérséklésével, valamint az ezekhez kapcsolódó levegőminőségi és klímavédelmi előnyökkel.

A fenti vizsgálatok rámutatnak, hogy a negatív hatást eredményező hatások jellemzően lokálisan vagy településrész szinten hatnak, miközben a ferihegyi módosítás közvetetten összvárosi szinten is kedvező folyamatokat támogathat.

A településrendezési terv jelen módosítása környezetvédelmi szempontból megfelelő keretet szab ahhoz, hogy a létesítmények építési engedélyeinek készítésekor elegendő mozgástér és egyben szükséges kötöttség legyen a környezetvédelmi előírások teljesíthetőségéhez.

7 A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló tervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása

A terv a vonatkozó jogszabályi előírások, a környezetvédelmi szempontú megalapozó vizsgálatok és tanulmányok, valamint az egyeztetésekbe bevont államigazgatási szervek releváns véleményeinek figyelembevételével készült.

A terv megvalósítása, az építésengedélyezés során a jelentős környezeti hatások elkerülését, csökkentését szolgáló szabályozási elemek érvényesítése lehetővé teszi a fejlesztés megvalósításakor a környezetvédelmi követelmények teljesítését. Ez azonban nagyban függ az építmények engedélyezési terveitől és a kivitelezés sajátosságaitól.

A területen a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy:

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézzen elő,
- illeszkedjen a helyi környezeti sajátosságokhoz,
- megelőzze a környezetszennyezést,
- kizárja a környezetkárosítást,
- megszüntesse, de legalább enyhítse a meglevő ártalmakat és szennyezéseket.

A Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának változása a meglévő erdőterületek egy részét is érinti, amelyhez kapcsolódóan a terv csereerdősítést irányoz elő. A kijelölt csereerdő-terület környezeti szempontból kedvező elhelyezkedésű, mivel korábban beépítésre szánt területként szereplő területen kerül kijelölésre. A kijelölés hosszú távon hozzájárulhat a terület talajának és vízháztartásának védelméhez, valamint a területhasználatból eredő potenciális terhelések mérsékléséhez, különösen a Kavics-tó közelében.

A teljes FTT eseti módosítást vizsgálva megállapítható, hogy a kedvezőtlen hatással járó módosítások mellett több olyan tervi elem is megjelenik, amely azok környezeti következményeinek mérséklését, illetve részbeni ellensúlyozását szolgálja. A kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése és a csökkentett parkolási lehetőségek alkalmazása a közösségi közlekedés előnyben részesítését támogatja, ezáltal hozzájárulhat a személygépkocsi-használat és a közúti forgalom mérsékléséhez. Ennek közvetett környezeti előnyei elsősorban a levegőminőség, a zajterhelés és a klímavédelem területén jelentkezhetnek.

Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása szintén kedvező környezeti irányú hatásokat eredményezhet, mivel a fejlesztési lehetőségek és a kötöttpályás közösségi közlekedés elérhetőségének összehangolását, valamint a városi területek differenciáltabb és a közösségi közlekedéshez jobban igazodó fejlesztését támogatja. Ezek a tervi elemek közvetetten mérsékelhetik az egyéni gépjármű-közlekedésből származó környezeti terheléseket.

A településrendezési terv keretet szab a tervezett fejlesztések megvalósíthatóságához. Az egyes fejlesztések, létesítések környezetvédelmi megfelelőségének igazolásához a településrendezési terv szintjén nem állt rendelkezésre elég részletes információ. A megfelelően elkészített településrendezési tervnek ezek hiányában is keretet kell biztosítani a tervezett fejlesztések számára, hogy a magasabb szintű jogszabályok által előírt környezetvédelmi szempontok érvényesülhessenek.

Az építkezések idején a munkálatokat úgy kell megszervezni, hogy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait, valamint a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008 (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékei betarthatók legyenek.

A beruházások során a földmunkákkal érintett területekről a humuszos réteget le kell menteni a területekre készített végleges más célú hasznosításhoz benyújtott, a talaj humuszos termőrétegének mentését megalapozó talajvédelmi tervben meghatározottak szerint. A beruházások során felmerülő földmunkák esetében a felső, színében elkülönülő humuszos talajréteget le kell termelni és egyéb talajféleségtől elkülönítetten deponálni, majd a humuszgazdálkodási terv alapján kell felhasználni. A területek megközelítését úgy kell megvalósítani, hogy a tevékenység a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzon. A földmunkák során a környező mezőgazdasági területeket – a kitermelésre kerülő terméketlen altalaj vagy egyéb anyagok tárolására – igénybe venni szigorúan tilos. A beruházások kialakítása során, mezőgazdasági területen szennyező- vagy egyéb talajidegen anyag, illetve terméketlen földanyag nem maradhat.

A felszín alatti vizek érintettsége esetén fontos figyelmet fordítani a csapadékvíz-elvezetés hálózatának biztonságos kialakítására, az ártalmatlanítás technológiai hátterének kiépítésére és folyamatos karbantartására, valamint az egyes fejlesztések során az elérhető legjobb építési technológia alkalmazására.

8 Monitoring javaslatok

A környezeti értékelés alapján a tervi módosítások településtervi szinten nem tesznek szükségessé önálló, a településtervhez kapcsolódó monitoringrendszer kialakítását. Az egyes beruházások megvalósítása során ugyanakkor a vonatkozó engedélyezési és környezetvédelmi eljárások keretében szükséges a környezeti hatások nyomon követése, különösen az érintett erdőterületek, a zaj- és rezgésterhelés, valamint a víz- és talajvédelmi szempontok tekintetében.

9 Közérthető összefoglaló

A Fővárosi Közgyűlés a 449/2026. (VI. 26.) Főv. Kgy. határozatában döntött a Fővárosi Településterv eseti módosítási eljárásának megindításáról. A módosítás általános eljárás keretében készül, és célja egyrészt a fővárosi közlekedési és területfejlesztési elképzelésekhez kapcsolódó területhasználatok, másrészt a hatályos településtervezési és szabályozási tartalmak pontosítása, egyértelműsítése.

A hibajavításokon kívül a módosítás szükségességét elsősorban a kötöttpályás közlekedés fejlesztéséhez kapcsolódó szabályozási feladatok, valamint a tervezés alatt álló repülőtéri vasút nyomvonalának pontosítása indokolja. A módosítás emellett érinti Budapest XXIII. kerületének K-Hull jelű területén az általános használat módosítását. Szükségessé vált továbbá a BFRSZ előírásainak egyértelműsítése, valamint egyes hibák javítása is. A Rákosrendező fejlesztési területén a módosítás során a hatályos Kerületi Építési Szabályzatnak megfelelő általános használatok feltüntetésére is sor kerül.

Összességében megállapítható, hogy a jelentősebb, azaz részletesebb elemzést, értékelést igénylő módosítások az alábbiak:

- Tervezett Ferihegyi vasút nyomvonalának megváltozása
- XXIII. kerületi tervezett Hulladékkezelő, hulladéklerakó területe (K-Hull) megszüntetése
- Rákosrendezői fejlesztési terület szabályozásának rendezése
- Kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése
- Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása

Megállapítható, hogy a terv nincs jelentős hatással egyik környezeti jellemzőre, vagy környezeti rendszerre sem.

Lokális szinten a tervezett hulladékhasznosító mű megvalósításának elmaradása, illetve az általános gazdasági területhasználat kijelölése kisebb mértékben kedvezőtlen hatással járhat az élővilág, a klíma és a táj szempontjából.

Településrész szinten a Ferihegyi gyorsvasút nyomvonalának módosítása jelenti a kedvezőtlen környezeti hatást, amely az érintett településrészeken elsősorban az élővilágot, a zajterhelést és a tájképet érinti. Ugyanakkor a módosítás a beruházás megvalósíthatósága és műszaki kialakítása szempontjából indokolt, és a beruházás megvalósítását hatékonyabban szolgáló megoldást jelenthet. Társadalmi szempontból kedvező hatásként értékelhető, hogy a vasúti kapcsolat kialakítása javítja a repülőtér közösségi közlekedéssel való elérhetőségét, alternatívát biztosít a közúti megközelítéssel szemben, és ezáltal hozzájárulhat a fenntarthatóbb közlekedési lehetőségek bővítéséhez és a kedvezőbb városi életminőséghez.

Kedvező, hogy a kiemelt kötöttpályás közösségi közlekedéssel rendelkező akcióterületek kijelölése és a csökkentett parkolási lehetőségek alkalmazása a levegő, a zaj és a klíma szempontjából kedvező hatásokat generálhat településrész szinten. Az egyes fejlesztési akcióterületek lehatárolásának módosítása valamennyi vizsgált környezeti komponens tekintetében kedvező hatást mutat kis mértékben. A Rákosrendező fejlesztési terület szabályozásának rendezése önmagában nem jár érdemi környezeti hatással.

Összvárosi szinten a kötöttpályás közösségi közlekedéshez kapcsolódó módosítások közvetetten kedvező környezeti hatásokat alapozhatnak meg a közösségi közlekedés előnyben részesítésével, a személygépkocsi-használat mérséklésével, valamint az ezekhez kapcsolódó levegőminőségi és klímavédelmi előnyökkel.

A tervi módosítások összességében nem eredményeznek jelentős kedvezőtlen összvárosi környezeti hatást; a kedvezőtlen hatások döntően helyi és településrész szinten jelentkeznek, miközben több módosítás közvetetten összvárosi szinten is kedvező folyamatokat támogat.